

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΙΔΡΥΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ, ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΣΗ ΑΕ

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:
ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΛΥΚΟΥΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ**

**ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΙΑ**

ΠΑΤΡΑ 2012

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αντικείμενο αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι η σύσταση και λειτουργία της Ανώνυμης Εταιρίας, η φορολόγηση και η διάλυσή της. Η Ανώνυμη Εταιρία είναι η πιο σημαντική μορφή εταιρικής επιχείρησης. Είναι η αμιγώς κεφαλαιουχική εταιρεία, που ως νομικό πρόσωπο, η προσωπικότητα της είναι εντελώς ανεπηρέαστη από την προσωπικότητα των εταίρων που λέγονται μέτοχοι. Το κεφάλαιο της διαιρείται σε πολλά ισόποσα μερίδια που ονομάζονται μετοχές και ενώ δεν έχει οριστεί ανώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου της προς ίδρυση ανώνυμης εταιρείας, ο νόμος όμως ορίζει ελάχιστο όριο κεφαλαίου ίδρυσης. Η ρύθμιση της Ανώνυμης Εταιρίας γίνεται από το κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920.

Με την ολοκλήρωση της πτυχιακής μας εργασίας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την κυρία Παπανικολάου Μαρία, υπεύθυνη καθηγήτρια της πτυχιακής εργασίας, η οποία με τις συμβουλές, την καθοδήγησή και συμπαράστασή της, μας βοήθησε στην συγκέντρωση στοιχείων, στην συγγραφή τους και μας οδήγησε στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην πτυχιακή αυτή θα αναλυθούν διεξοδικά όλα τα ζητήματα που αφορούν την σύσταση λειτουργία φορολόγηση και διάλυση μιας ανώνυμης εταιρείας.

Ξεκινώντας την εργασία μας κάνουμε μια εισαγωγή όπου αναφέρουμε πολύ περιληπτικά την έννοια της ανώνυμης εταιρείας.

Στο επόμενο κεφάλαιο ασχοληθήκαμε με την σύσταση της ΑΕ και την διαδικασία που απαιτείται προκειμένου μια ΑΕ να ιδρυθεί. Ενσωματώσαμε στο κεφάλαιο αυτό και αρκετά στοιχεία σχετικά με το καταστατικό που απαιτείται σε μια ΑΕ να υπάρχει, παραθέσαμε ακόμα στοιχεία σχετικά με τα όργανα – μέλη διοίκησης της εταιρείας.

Προχωρώντας στο επόμενο κομμάτι της παρούσας εργασίας θα συναντήσουμε ένα κεφάλαιο στο οποίο παρουσιάζουμε το μετοχικό κεφάλαιο το οποίο απαιτείται για την ίδρυση της ΑΕ και προβήκαμε σε περαιτέρω ανάλυση του δίνοντας στοιχεία σχετικά με τις μετοχές και τους τρόπους αύξησης ή μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρουμε τις φορολογικές υποχρεώσεις μια ΑΕ και σε συνέχεια του κεφαλαίου αυτού, στο πέμπτο κεφάλαιο αναφερόμαστε πιο αναλυτικά στην φορολογία του εισοδήματος μιας ΑΕ. Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού παρουσιάζουμε και τον τρόπο διάθεσης κερδών σε μια ΑΕ.

Στο έκτο κεφάλαιο αναφερόμαστε στην λύση της εταιρείας και στους λόγους για τους οποίους μπορεί μια επιχείρηση να επέλθει σε λύση και διακοπή των εργασιών της και εν συνεχεία σε εκκαθάριση της περιουσίας μας.

Τέλος θεωρήσαμε πως για καλύτερη κατανόηση των πιο πάνω κεφαλαίων ορθό θα ήταν να παραθέσουμε και μια παρακτική εφαρμογή ίδρυση και λειτουργίας μιας ΑΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο :ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΕ	2
2.1 Γενικά περι ΑΕ	3
2.2 Διαδικασία ίδρυσης μιας ΑΕ	3
2.3 Βασικά χαρακτηριστικά μιας ΑΕ	3
2.4 Σύσταση ΑΕ	3
2.4.1 Διαδικασία σύστασης	3
2.4.2 Σύνταξη σχεδίου καταστατικού	3
2.5 Διαδικασία έγκρισης και καταχώρησης του καταστατικού στο Μ.Α.Ε	9
2.6 Όργανα διοίκησης μιας ΑΕ	11
2.7 Δημοσιότητα	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΜΕΤΟΧΕΣ – ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15
3.1 Μετοχές	15
3.2 Μετοχικό Κεφάλαιο	15
3.3 Κατηγορίες μετοχών	16
3.4 Μεταβίβαση μετοχών	17
3.5 Αξία μετοχών	18
3.6 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	18
3.7 Μείωση μετοχικού Κεφαλαίου	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΑΕ	22
4.1 Γενικά στοιχεία	22
4.2 Η φορολογία ως μέσο οικονομικής πολιτικής	23
4.3 Υποχρεώσεις της ΑΕ προς τις ΔΟΥ	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο : ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	28
5.1 Γενικά περί φορολογίας των Αε	28
5.2 Αντικείμενο φόρου	29
5.3 Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος	30
5.4 Ακαθάριστα έσοδα	30
5.5 Φορολογική διάκριση των εισοδημάτων της ΑΕ	31
5.6 Υπολογισμός φόρου ΑΕ	31
5.7 Προσδιορισμός οφειλόμενου φόρου	31
5.8 Διάθεση κερδών της ΑΕ	32
5.9 Λογιστική διάθεσης κερδών	32
5.10 Τακτικό αποθεματικό	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο :ΛΥΣΗ- ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕ	36
6.1 Λύση της ΑΕ	36
6.2 Εκκαθάριση της ΑΕ	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο : ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

40

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Α.Ε είναι η κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία που το κεφάλαιό της διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές και τα κυριότερα χαρακτηριστικά της είναι:

- Η ευθύνη των μετόχων της Α.Ε. είναι περιορισμένη και φθάνει μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται προσωπικά με την ατομική τους περιουσία για τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Η ευθύνη τους περιορίζεται στην εκπλήρωση της υποχρεώσεως που ανέλαβαν για την καταβολή της εισφοράς τους.

- Οι αποφάσεις στην Α.Ε. παίρνονται κατά πλειοψηφία. Οι αποφάσεις για τα τρέχοντα ζητήματα και για την όλη διοίκηση και διαχείριση της εταιρικής περιουσίας είναι αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και οι σοβαρότερες αποφάσεις (διορισμός διοικητικού συμβουλίου, αύξηση κεφαλαίου, αλλαγή σκοπού, διάλυση εταιρείας κ.α.) είναι αρμοδιότητα της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων. Στη Γενική Συνέλευση έχουν δικαίωμα να παραστούν και να ψηφίσουν όλοι οι μέτοχοι. Στην Α.Ε. η πλειοψηφία είναι πανίσχυρη και αποφασίζει για κάθε ζήτημα, έτσι αυτό εξασφαλίζει την σταθερότητα διοικήσεως και απόλυτη ευχέρεια χειρισμών στη λειτουργία της.

- Το κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές. Οι μετοχές είναι αξιόγραφα, που μεταβιβάζονται εύκολα.

- Για τη σύσταση της Α.Ε. απαιτούνται αυστηροί όροι δημοσιότητας, συμβολαιογραφικό έγγραφο, έγκριση της εποπτεύουσας αρχής και δημοσίευση του καταστατικού της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αλλά και σ' ολόκληρη την διάρκεια της ζωής της, η δημοσιότητα είναι απαραίτητη (δημοσίευση σε εφημερίδες του ετήσιου Ισολογισμού της, τις ανακοινώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της, τυχόν μεταβολή έδρας κ.α.).

- Η Διάρκεια της Α.Ε. ορίζεται μακρά (συνήθως 50 έτη). Καταγγελία της Α.Ε. πριν απ' την λήξη της δεν επιτρέπεται, επιτρέπεται όμως η λύση της Α.Ε. με απόφαση της πλειοψηφίας των μετόχων της στην Γενική Συνέλευση. Η Α.Ε. λόγω της σοβαρότητάς της (μεγάλα κεφάλαια, πλήρες λογιστήριο, δημοσιότητα κ.λ.π.) παρέχει πλεονεκτήματα, που καμία άλλη μορφή επιχειρήσεως δεν μπορεί να εξασφαλίσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΕ

2.1 Γενικά περί Α.Ε.

Η εξέλιξη του οικονομικού βίου, επέφερε τη διεύρυνση των συναλλαγών και την ανάπτυξη των αγορών, καθώς επίσης και η τεχνολογική πρόοδος δημιούργησε τη μεγάλη και σύγχρονη πλέον επιχείρηση η οποία, για τη χρηματοδότηση της έχει ανάγκη τη συγκέντρωση κεφαλαίων σημαντικού ύψους.

Η συγκέντρωση όμως των κεφαλαίων αυτών σε μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί από λίγα πρόσωπα, πέρα από αυτό οι συνέπειες για τον χρηματοδότη αυξάνονται υπέρμετρα, σε περίπτωση κακής εκβάσεως των εργασιών.

Έτσι αναπτύχθηκε ο θεσμός της Α.Ε. η οποία αποτελεί την σοβαρότερη μορφή της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Την ανάπτυξη λοιπόν της Α.Ε. υπαγόρευσαν κυρίως,

- η ανάγκη συγκέντρωσης κεφαλαίων σημαντικού ύψους
 - η ανάγκη περιορισμού του κινδύνου που προέρχεται από την συγκέντρωση των κεφαλαίων αυτών
 - η ανάγκη να μεταβιβάζεται με ευχέρεια η ιδιότητα του κεφαλαιούχου-εταίρου (μετόχου) ώστε αυτός να μπορεί να αποδεσμεύει εύκολα τα κεφάλαια του από μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα.
- Το εταιρικό κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε ισόποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους, τις μετοχές. Οι μετοχές είναι αξιόγραφα που μεταβιβάζονται εύκολα, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των εταιρειών που έχουν μορφή Α.Ε. είναι:

1. Η ιδιότητα του μετόχου μεταβιβάζεται με τη μεταβίβαση του τίτλου μετοχής.
2. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετόχου εξαρτώνται από το ύψος της κεφαλαιακής του συμμετοχής, γι' αυτό η Α.Ε. χαρακτηρίζεται ως κεφαλαιουχική εταιρεία και όχι ως προσωπική.
3. Η Α.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις απορρέουν από το νόμο και το καταστατικό.
4. Κατά την διάταξη του νόμου, έχει την εμπορική ιδιότητα έστω και αν το αντικείμενο των εργασιών της δεν είναι εμπορικές πράξεις.
5. Η οικονομική ευθύνη των μετόχων έναντι των τρίτων περιορίζεται μέχρι το ποσό συμμετοχής τους στη διαμόρφωση του κεφαλαίου της Α.Ε.
6. Οι αποφάσεις στην Α.Ε. παίρνονται κατά πλειοψηφία. Οι αποφάσεις για τα τρέχοντα ζητήματα και για όλη τη διοίκηση και διαχείριση της εταιρικής περιουσίας είναι αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου και οι σοβαρότερες αποφάσεις π.χ. διορισμός /οικητικού Συμβουλίου, αύξηση κεφαλαίων, αλλαγή σκοπού, διάλυση της εταιρείας κ.α. είναι αρμοδιότητα της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων. Στη Γενική Συνέλευση έχουν δικαίωμα να παραστούν και να ψηφίσουν όλοι οι μέτοχοι. Κάθε μετοχή αντιπροσωπεύει μία ψήφο. Στην Α.Ε. η πλειοψηφία είναι πανίσχυρη και αποφασίζει για κάθε ζήτημα. Η μειοψηφία δεν έχει παρά μόνο κάποιες ασθενείς δυνατότητες ελέγχου. Όπως γίνεται αντιληπτό, αυτό εξασφαλίζει στην Α.Ε. σταθερότητα διοικήσεως και απόλυτη ευχέρεια χειρισμών στην λειτουργία της.

Η Α.Ε. είναι η εταιρική μορφή που επικρατεί για την ανάληψη σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Με υποτυπώδη μορφή εμφανίζεται στις εμπορικές πόλεις της Ευρώπης από το ΙΕ΄ αιώνα, παίρνει όμως την ανάπτυξη της κατά τον ΙΗ΄ αιώνα ιδίως στην Αγγλία και Ολλανδία, όταν με τις ανακαλύψεις νέων χωρών άρχισε να αναπτύσσεται έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα για την εκμετάλλευση των.

Η βιομηχανική επανάσταση, η δημιουργία επιχειρήσεων εντάσεως παγίου κεφαλαίου υπήρξαν παράγοντες που συντέλεσαν στη διάδοσή της. Στην Ελλάδα ο θεσμός της Α.Ε. εισήχθη από την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, και οι πρώτες Α.Ε. της χώρας μας υπήρξαν τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως η Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα (1828), η Εμπορική Τράπεζα Πειραιώς και Παλαιών Πατρών (1840), η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (1841)

2.2 Διαδικασία ίδρυσης Α.Ε.

Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με την συγκέντρωση όλων των μετόχων σε ένα μόνο πρόσωπο. (άρθρο 1 του νόμου 2190/1920).

Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο του νόμου 1329/1983). Συμμετοχή ανηλίκου στην ανώνυμη εταιρεία επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας. Κατώτερο όριο για την ίδρυση ανώνυμης εταιρείας είναι τα 60.000€, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο νόμος ορίζει πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου, (π.χ. οι προερχόμενες από συγχώνευση ή μετατροπή κατά τις διατάξεις του Ν./ 1297/1972 και του νόμου 2166/1993 ανώνυμες εταιρείες πρέπει να έχουν ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου 60.000€. Για τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2.5% χαμηλότερο κεφάλαιο (δηλ. 58.500€).

2.3 Βασικά χαρακτηριστικά

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Ανώνυμης Εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

- Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της
- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές
- Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της
- Η μεγάλη διάρκειά της (συνήθως 50 ετών)
- Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.4 Σύσταση Α.Ε.

2.4.1. Διαδικασία Σύστασης Α. Ε.

Τη σύσταση Α.Ε. αναλαμβάνουν ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι *ιδρυτές*, που παίρνουν την πρωτοβουλία για την εκπλήρωση όλων των τυπικών διαδικασιών που απαιτούνται ώστε η εταιρία να αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Ο αριθμός των ιδρυτών δεν μπορεί να είναι κατώτερος από δύο.

2.4.2. Σύνταξη σχεδίου καταστατικού

Οι διαδικασίες σύστασης μίας Ανώνυμης Εταιρείας ξεκινούν από τη σύνταξη του σχεδίου του καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυση της. Προκειμένου να συνταχθεί το καταστατικό της εταιρείας, πρέπει να μελετηθούν και να συμφωνηθούν μεταξύ των ιδρυτών της τα παρακάτω βασικά στοιχεία:

1. Επωνυμία: Η επωνυμία λαμβάνεται υποχρεωτικά από το αντικείμενο εργασιών που ασκεί η εταιρεία εκτός αν ο σκοπός της περιλαμβάνει πολλά αντικείμενα, οπότε, στην περίπτωση αυτή η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά, ενώ πρέπει να περιέχει τις λέξεις «

Ανώνυμη Εταιρεία » ενώ παράλληλα μπορεί να περιέχει το ονοματεπώνυμο του ιδρυτή ή των ιδρυτών, ή άλλου φυσικού προσώπου ή την επωνυμία Εμπορικής Εταιρείας.

2. Έδρα: Έδρα της εταιρείας ορίζεται ένας δήμος ή μία Κοινότητα της Ελληνικής επικράτειας που θα εγκατασταθεί η εταιρεία και όχι συνοικία ή δρόμος. Αν οριστεί έδρα από δήμο ή Κοινότητα και σε συγκεκριμένη διεύθυνση (οδός – αριθμός), σε περίπτωση μεταφοράς της έδρας σε άλλη διεύθυνση στον ίδιο δήμο ή Κοινότητα χρειάζεται τροποποίηση του Καταστατικού της.

3. Σκοπός: Στο σκοπό χρειάζεται να υπάρχει περιληπτική περιγραφή των κυρίων και παρεπομένων δραστηριοτήτων με τις οποίες πρόκειται να ασχοληθεί η ΑΕ ενώ παράλληλα θα πρέπει να σημειωθεί, αν πρόκειται να είναι μικρή σε μέγεθος μεταποιητική μονάδα , ότι είναι «ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ». Ο χαρακτηρισμός αυτός είναι απαραίτητος για να μπορεί να εγγραφεί στο “Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος”, διότι εκ του λόγου αυτού θα έχει ορισμένα πλεονεκτήματα που έχουν οι μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις . Αυτά όμως τελευταία πάνε να καταργηθούν.

4. Διάρκεια: Ο νόμος δεν ορίζει τη διάρκεια της εταιρείας . Συνήθως ορίζεται διάρκεια αυτής 30-50 χρόνια και τούτο για να αποφεύγονται οι συχνές τροποποιήσεις του καταστατικού της .

5. Μετοχικό Κεφάλαιο: Το μετοχικό κεφάλαιο αναγράφεται σε χρήμα ακόμη και όταν οι εισφορές των μετόχων είναι σε είδος, ενώ απαγορεύεται να αναφέρεται σε ξένο νόμισμα εκτός εξαιρέσεων. Επίσης εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι το μέχρι 30.000 € μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά, είτε σε είδος κατά τη σύστασή της , ενώ στο σχετικό με την καταβολή του κεφαλαίου άρθρο του καταστατικού δεν χρειάζεται να αναφερθεί ότι το κεφάλαιο καταβλήθηκε, όπως αυτό χρειάζεται στο καταστατικό της ΕΠΕ.

Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για τη σύσταση ΑΕ εμπορικής , βιομηχανικής ή παροχής υπηρεσιών σήμερα είναι 30.000€, ενώ η εταιρεία που πρόκειται να προσφύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του κεφαλαίου της με δημόσια εγγραφή πρέπει να έχει ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο 300.000€, και όταν προέρχεται από συγχώνευση ή μετατροπή , βάσει του Ν_1297/72, 180.000€ ή 300.000€, ανάλογα, ή όταν η εταιρεία προέρχεται από μετασχηματισμό επιχειρήσεων 30.000€

6. Μετοχές: Η μετοχή, ως αξιόγραφο, ενσωματώνει τα δικαιώματα του μετόχου που πηγάζουν από τη συμμετοχή του στην ανώνυμη εταιρία. Οι μετοχές μπορεί να διακρίνονται σε κοινές, προνομιούχες και επικαρπίας, ονομαστικές και ανώνυμες, μετά ψήφου ή χωρίς ψήφο, σε διαπραγματεύσιμες σε Χρηματιστήριο ή σε μη διαπραγματεύσιμες.

Οι μετοχές της ΑΕ είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, αυτό βεβαίως εξαρτάται από τη βούληση των ιδρυτών της. Συνήθως στην πράξη, οι μετοχές των ΑΕ που ιδρύονται με μετρητά εκτός εξαιρέσεων, είναι ανώνυμες .Από το είδος δε της μετοχής εξαρτάται ο τρόπος της μεταβίβασης τους, καθώς και η φορολογία των κερδών της.

Εξαίρεση αποτελούν οι μετοχές των ημεδαπών ΑΕ που έχουν ως αντικείμενο εργασιών την εκμετάλλευση κλινικών, διαγνωστικών κέντρων, κέντρων αποθεραπείας , γηροκομείων, εκπαιδευτηρίων , φροντιστηρίων και γενικά την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ή εκπαίδευσης οποιασδήποτε μορφής και βαθμίδας των οποίων οι μετοχές είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους.

Επίσης σημειώνεται ότι υποχρεούνται να μετατρέπουν σε ονομαστικές τις μετοχές των ΑΕ και μάλιστα μέσα σε διάστημα έξι μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου όταν εντός αυτής η αξία των αστικών των ακινήτων προ αποσβέσεων , υπερβεί το 60% του μετοχικού κεφαλαίου των στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα πάσης φύσης αποθεματικά . Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30€ και μεγαλύτερη των 85 €

7. Διοικητικό Συμβούλιο: Στο καταστατικό θα πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός των μελών του διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος στην πράξη συνήθως ορίζεται από τέσσερα μέχρι επτά μέλη, καθώς επίσης και η θητεία η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την εξαετία. Πρέπει να σημειωθεί ότι αν ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. είναι μικρότερος των τεσσάρων και έχουμε παραίτηση ή θάνατο ενός μέλους τα υπόλοιπα δύο μέλη δεν μπορούν να εκλέξουν νέο μέλος σε αντικατάσταση αυτού, οπότε δεν υπάρχει

Διοικητικό Συμβούλιο και δεν μπορεί αυτό να συνέλθει για να συγκαλέσει Έκτακτη Γενική Συνέλευση για να εκλέξει νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

8.Τακτικοί Ελεγκτές: από το καταστατικό ή από την εκάστοτε Γενική Συνέλευση των μετόχων θα πρέπει να ορίζονται δύο τακτικοί και δύο αναπληρωματικοί ελεγκτές πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών που να έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος ,ή ένας Τακτικός Ορκωτός Ελεγκτής, αν υπάρχει σχετική υποχρέωση, χωρίς να είναι απαραίτητο και η εκλογή αναπληρωματικού καθώς δεν μπορεί να γίνει αντικατάσταση ορκωτού ελεγκτή εκτός αν αυτός δηλώσει αδυναμία, όπως αυτό προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 75 του νόμου 1769/1991 ενώ παράλληλα πρέπει να καθοριστεί και η αμοιβή αυτών. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι διοριζόμενοι ή εκλεγόμενοι ελεγκτές και εφόσον οι ΑΕ δεν ελέγχονται από ορκωτούς, μπορούν να επαναδιορίζονται όχι όμως για περισσότερες από πέντε εταιρικές χρήσεις. Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 37 του Κ Ν 2190/20, δεν μπορούν να ορισθούν ελεγκτές, πρόσωπα που ίδρυσαν την εταιρεία και είναι μέτοχοι ή μέλη του /Σ της εταιρείας ή συγγενείς αυτών μέχρι και του δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, υπάλληλοι της εταιρείας ή εξαρτημένης προς αυτήν εταιρείας , δημόσιοι υπάλληλοι Ν Π, Τραπεζών και επιχειρήσεων κοινής ωφελείας. Τέλος σημειώνεται ότι στο καταστατικό πρέπει να αναφέρονται όλα τα στοιχεία των μελών του /ιοικητικού Συμβουλίου ως και των ελεγκτών της εταιρείας (επάγγελμα, έτος γέννησης, τόπος κατοικίας, αριθμός ταυτότητας, υπηκοότητα και για τους ελεγκτές ο αριθμός αδείας άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Κ Ν 2190/20.

9. Εταιρική χρήση : Η εταιρική χρήση μπορεί να λήγει την 30-06-...ή την 31- 12-..., αυτό βεβαίως είναι θέμα ιδρυτών και εξαρτάται κυρίως από το αντικείμενο των εργασιών της εταιρείας. Εξαιρετικά η πρώτη εταιρική χρήση μπορεί να είναι υπερδωδεκάμηνη και μέχρι 24 μήνες και για τα κέρδη της υπερδωδεκάμηνης αυτής περιόδου υποβάλλεται ενιαία δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

10.Έξοδα σύστασης :Στο καταστατικό πρέπει να αναφέρονται και τα συνολικά έξοδα που έγιναν για τη σύσταση της εταιρείας, όπως είναι, η αμοιβή του συντάξαντος δικηγόρου και συμβολαιογράφου, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης της περίληψης του καταστατικού στο ΦΕΚ, ο φόρος και τα έξοδα μεταβίβασης ακινήτου σε περίπτωση εισφοράς των για κάλυψη Μετοχικού Κεφαλαίου, όταν αυτή γίνεται χωρίς τις διατάξεις του Ν 1297/72 ή Ν 2166/93.

11.Προέγκριση επωνυμίας:Εφόσον έχει επιλεγεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον έχει επιλεγεί σκοπός και ο τύπος της, είναι σκόπιμο να γίνει επίσκεψη στο οικείο επιμελητήριο για την προέγκριση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. (άρθρο 5α, Κ.Ν.1089/1980). Για την επιλογή της επωνυμίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

- Η Ανώνυμη Εταιρεία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχείρησης που ασκεί.
- Στην επωνυμία μπορεί ακόμα, να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου, είτε η επωνυμία κάποιας εμπορικής εταιρείας.
- Στην επωνυμία πρέπει να περιέχονται οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία».
- Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα, η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά.
- Αν ο σκοπός της εταιρείας διευρυνθεί, δεν συνεπάγεται αναγκαία ότι πρέπει να μεταβληθεί και η εταιρική επωνυμία με την οποία η εταιρεία είναι ήδη γνωστή στις συναλλαγές.
- Για τις διεθνείς συναλλαγές της εταιρείας η επωνυμία μπορεί να εκφράζεται και σε ξένη γλώσσα σε πιστή μετάφραση ή με λατινικά στοιχεία.
- Ειδικά για τραπεζική Α.Ε. ο νόμος (άρθρο 10 παρ.2 Ν.5076/1931) προβλέπει ότι η επωνυμία αυτής πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Κατά την επίσκεψη στο Επιμελητήριο, πρέπει να κατατεθεί συμπληρωμένη μία αίτηση και ένα παράβολο .(Περίπου 30,00 ευρώ). Οι τιμές επιβαρύνονται με χαρτόσημο 2,4% Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτός, θα δοθεί βεβαίωση, ένας αύξων αριθμός κράτησης της επωνυμίας ο οποίος ισχύει για 2 μήνες. Στην περίπτωση όπου η επωνυμία που έχει επιλεγεί έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να γίνει επιλογή νέας επωνυμίας και φυσικά προσαρμογή του καταστατικού.

12. Δικηγορικός Σύλλογος: Στη συνέχεια, και πριν την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβληθεί στο Δικηγορικό Σύλλογο γραμμάτιο προείσπραξης για τον συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται στην υπογραφή του καταστατικού.

Η παρουσία του δικηγόρου κατά την υπογραφή του καταστατικού Ανώνυμης Εταιρείας είναι υποχρεωτική από το νόμο (άρθρο 42, Ν./3026/1954). Το ύψος του γραμματίου προείσπραξης για την αμοιβή του δικηγόρου είναι 1% για τα πρώτα πέντε εκατομμύρια του μετοχικού κεφαλαίου και 0,5% για όλο το υπόλοιπο ποσό.

13. Συμβολαιογράφος: Επόμενο βήμα είναι η υπογραφή του Καταστατικού Συστάσεως της Ανώνυμης Εταιρείας ενώπιον συμβολαιογράφου. Στο συμβολαιογράφο πρέπει να προσκομισθούν τα ακόλουθα :

α) σχέδιο καταστατικού,

β) πλήρη στοιχεία των μελών, τα ΑΦΜ των μετόχων και τις ταυτότητές τους

γ) γραμμάτιο προείσπραξης από το /ικηγορικό Σύλλογο,

δ) προέγκριση από το επιμελητήριο (βάση του νόμου 1089/1980)

Στην περίπτωση όπου κάποιος από τους ιδρυτές της εταιρείας είναι άλλες εταιρείες, πρέπει να προσκομισθούν και τα αντίστοιχα νομιμοποιητικά τους έγγραφα. Το καταστατικό υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας και το δικηγόρο ο οποίος παρίσταται και έχει συντάξει το σχέδιο καταστατικού. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα (συνιδρυτές ή τρίτους) που θα υπογράψουν αντί για αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα, αυτά εξουσιοδοτούν, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το καταστατικό. Το ύψος της αμοιβής του συμβολαιογράφου για ένα απλό συμβόλαιο σε 4 αντίγραφα ανέρχεται σε 616 – 646€, περίπου.

14. Νομαρχία ή Γ.Γ. Εμπορίου: Το επόμενο βήμα είναι η κατάθεση στην αρμόδια αρχή το καταστατικό της εταιρείας για την έγκριση της σύστασής της. Η αρμόδια αρχή είναι:

-Η Νομαρχία στην οποία υπάγεται η έδρα της εταιρείας για όλες περιπτώσεις εκτός από αυτές που διαφαίνονται στην επόμενη παράγραφο.

-Η Δ/ση Α.Ε. και Πίστewς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας καταναλωτή εάν η ανώνυμη ανήκει σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Πιστωτικά Ιδρύματα και Υποκαταστήματα Πιστωτικών Ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος μέλος ή Τρίτη Χώρα (άρθρο 51 και 78 του Κ.Ν.2190/1920 σε συνδυασμό με τον ν.2076/1992)

2. Ανώνυμες εταιρείες που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

3. Ανώνυμες εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Ν.1969/1991)

4. Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες και Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, (Ν.1806/1988)

5. Ανώνυμες Εταιρείες /ιαχείρισεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Ακίνητης Περιουσίας και Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία στ. Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες (Ποδοσφαιρικές Α.Ε. και Καλαθοσφαιρικές Α.Ε.) (Ν.1958/1991)

6. Ανώνυμες Εταιρείες που σύμφωνα με ειδικές διατάξεις εποπτεύονται από τη Δ/ση Α.Ε. και Πίστewς και είναι οι εξής:

•Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε.

•Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε.

•Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγωγών Α.Ε.

•Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών

•Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία

•Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία

•Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμος Εταιρεία

•Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία

Ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά το νόμο εκάστοτε αρμόδια Αρχή υποχρεούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας και το καταστατικό της, εφόσον αυτό έχει καταρτισθεί με δημόσιο έγγραφο και έχουν τηρηθεί οι σχετικές διατάξεις.

Στην αρμόδια αρχή πρέπει να κατατεθούν τα ακόλουθα:

- Δύο αντίγραφα του καταστατικού, το ένα θεωρημένο από το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία
- Δήλωση του ΦΣΚ
- Παράβολο και ΤΑΠΕΤ
- Παραστατικό του γραμματίου είσπραξης της Εθνικής Τράπεζας
- Σχέδιο της ανακοίνωσης για τη σύσταση της εταιρείας εις τριπλούν (δεν είναι υποχρεωτικό)
- Αίτηση

Κατά την εξέταση του καταστατικού, είναι πιθανόν να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις από την αρμόδια αρχή. Σε αυτή την περίπτωση, οι τροποποιήσεις γίνονται από το συμβολαιογράφο και υπογράφονται και πάλι από τους ιδρυτές της εταιρείας ή το πρόσωπο που τυχόν έχει εξουσιοδοτηθεί από την αρχική συμβολαιογραφική πράξη. Αν η τροποποίηση αφορά αλλαγή της επωνυμίας και διακριτικού τίτλου, θα πρέπει πρώτα να γίνει έλεγχος της νέας επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο επιμελητήριο και στη συνέχεια να γίνει η τροποποιητική πράξη από το συμβολαιογράφο. Η τροποποιητική πράξη του καταστατικού προσκομίζεται στην αρμόδια αρχή. Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και καταχωρείται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (ΜΑΕ).

15.Αρμόδια Δ.Ο.Υ. (Φ.Σ.Κ. - Τέλη Δημοσίευσης):Καταβολή στην αρμόδια /.Ο.Υ. του φόρου συγκέντρωσης του κεφαλαίου. Η καταβολή αυτή πρέπει να γίνει μέσα σε (15) δεκαπέντε ημέρες από την ανακοίνωση σύστασης της εταιρίας από την αρμόδια αρχή. Ο ΦΣΚ ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν.1676/86) (άρθρο 1 Ν. 2941/2001). Για την καταβολή του ΦΣΚ πρέπει να προσκομισθούν,

- αντίγραφο του καταστατικού
- επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό,
- δήλωση ΦΣΚ εις διπλούν,
- και οι 3 ανακοινώσεις της νομαρχίας για την σύσταση της εταιρίας.

Στην /.Ο.Υ. επίσης θα πληρωθεί και το Παράβολο δημοσίευσης σε Φ.Ε.Κ και ΤΑΠΕΤ (544,67). Η /.Ο.Υ. θα θεωρήσει τις 2 ανακοινώσεις μία το τμήμα Φ.Σ.Κ. για την πληρωμή του και μία για την πληρωμή του παραβόλου δημοσίευσης στο Φ.Ε.Κ.

16: Εθνικό Τυπογραφείο. Υποβολή στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου αντιγράφου της ανακοίνωσης περί καταχώρισης της σύστασης της ΑΕ στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, με σκοπό τη σχετική δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η δημοσίευση στο ΦΕΚ της ανακοίνωσης καταχώρισης στο Μητρώο ΑΕ της σύστασης της νέας εταιρίας γίνεται με επιμέλεια και δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας. Συγκεκριμένα η σχετική ανακοίνωση κατατίθεται στο Εθνικό τυπογραφείο υπογεγραμμένη από την εποπτεύουσα Αρχή και θεωρημένη από την αρμόδια /.Ο.Υ για την καταβολή των σχετικών τελών δημοσίευσης και του φόρου συγκέντρωσεως κεφαλαίου. Με την υποβολή της ανακοίνωσης καταχώρισης και των λοιπών σχετικών, ο καταθέτης λαμβάνει από την αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου απόδειξη κατάθεσης των ανωτέρω που φέρει κωδικό αριθμό δημοσιεύματος, με τον οποίο ο καταθέτης θα αναζητήσει από την ίδια Υπηρεσία τον αριθμό του ΦΕΚ στο οποίο θα έχει δημοσιευθεί η σχετική ανακοίνωση καταχώρισης σύστασης της ΑΕ.

17.Επιμελητήριο:Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή στο Επιμελητήριο είναι τα παρακάτω:

- .Αίτηση-δήλωση σε έντυπο, που χορηγείται από το τμήμα μητρώου του επιμελητηρίου υπογεγραμμένη από τους νομίμους εκπροσώπους της επιχείρησης.
- Καταστατικό συμβόλαιο σύστασης Α.Ε. με όλες τις τροποποιήσεις του(αν υπάρχουν), όπως έχει εγκριθεί και καταχωρισθεί στο Μητρώο Α. Ε. της Νομαρχίας.
- Φύλλο Εφημερίδος Κυβέρνησης, (Φ.Ε.Κ) που δημοσιεύεται η ανακοίνωση κάθε περίληψης του καταστατικού της Α.Ε., καθώς και τα μέλη του /.Σ. με τις αρμοδιότητες και τους εκπροσώπους αυτής.

- Βεβαίωση που έχει εκδοθεί από την αρμόδια /Ο.Υ., για την επίδοση δήλωσης έναρξης άσκησης επιτηδεύματος.

- Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο ΕΟΚ ή άδειες παραμονής και εργασίας αν πρόκειται για αλλοδαπούς και χώρες εκτός ΕΟΚ.

Η εγγραφή ολοκληρώνεται συνήθως την επόμενη ημέρα, από την κατάθεση των δικαιολογητικών και αφού :

α. γίνει ο έλεγχος των δικαιολογητικών

β. γίνει η καταχώριση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου της επιχείρησης στα (κατά νόμο) τηρούμενα βιβλία Επωνυμιών και /ιακριτικών Τίτλων

γ. εκπληρωθούν προς το επιμελητήριο οι οφειλόμενες συνδρομές οι οποίες έχουν καθορισθεί, με βάση το κεφάλαιο και το τακτικό αποθεματικό τους.

18. Αρμόδια Δ.Ο.Υ. (έναρξη): Εντός ενός μήνα από την ημερομηνία όπου εκδίδεται από την αρμόδια αρχή η απόφαση σύστασης της εταιρείας, πρέπει να γίνει η έναρξη εργασιών στην οικεία ΔΟΥ.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομισθούν στην αρμόδια ΔΟΥ για την έναρξη εργασιών και πρέπει να είναι πρωτότυπα ή επικυρωμένα, είναι:

1. Καταστατικό.

2. Ανακοίνωση σύστασης εταιρείας από την αρμόδια αρχή (Νομαρχίας.)

3. Το Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) ή εάν δεν έχει τυπωθεί το ΦΕΚ υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρείας ότι θα προσκομισθεί το ΦΕΚ μετά την

κυκλοφορία του

4. Τίτλος κυριότητας ή μισθωτήριο επαγγελματικής εγκατάστασης (σε περίπτωση που παραχωρείται στην Α.Ε. από άλλο πρόσωπο χώρος για επαγγελματική εγκατάσταση, προσκομίζεται ιδιωτικό συμφωνητικό παραχώρησης της χρήσης ή ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωση θεωρημένο από τη /ΟΥ του ιδιοκτήτη)

5. Αντίγραφο της δήλωσης καταβολής φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου και το διπλότυπο πληρωμής

6. Αντίγραφο παραβόλου - ΤΑΠΕΤ για την δημοσίευση του καταστατικού.

7. Δήλωση έναρξης με τα έντυπα Μ3, Μ6 , Μ7 και Μ8

8. Εξουσιοδότηση του εκπροσώπου, με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που οι δηλώσεις υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.

9. Άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Ανάπτυξης, όπου απαιτείται (αρθρ.3,4,5,27 ν.3325/2005).

10. Προέγκριση ίδρυσης για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος από Δήμους και Κοινότητες όπου απαιτείται (αρθρ.80,81 ν.3463/2006 - ΥΠΕΣ/Α Αρ. Πρ. 1055/1.3.2007)

11. Φωτοτυπία /ελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας, Μελών /Σ

12. Ανακοίνωση εγκριτικής απόφασης οικείας Νομαρχίας.(σε περίπτωση που η εταιρείας έχει κεφάλαιο άνω των 3.000.000)

13. Αντίγραφο προεγγραφής στο επιμελητήριο.

Στο σημείο αυτό, και αφού ο υπάλληλος της οικονομικής υπηρεσίας ελέγξει τα παραπάνω δικαιολογητικά, ορίζεται ελεγκτής, ο οποίος, μετά από ειδοποίηση,

ελέγχει το χώρο της έδρας της εταιρείας. Μετά από τον έλεγχο, παρέχει την ειδική έκθεση αυτοψίας, την οποία προσκομίζει ο επενδυτής μαζί με τα παραπάνω και τα επόμενα δικαιολογητικά, ξανά στην οικονομική υπηρεσία.

1. Ειδική έκθεση αυτοψίας.

2. Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου ασφαλιστικού φορέα των μελών του /Σ. Α.Ε. σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά ασφαλιστική νομοθεσία. (Μέλη του /Σ. οι οποίοι κατέχουν άνω του 3% του μετοχικού κεφαλαίου.)

3. Βεβαίωση εγγραφής από επιμελητήριο όπως απαιτείται από σχετικές διατάξεις

4. Ειδικά στις περιπτώσεις των αλλοδαπών φυσικών προσώπων υποβάλλονται υποχρεωτικά και τα παρακάτω:

- Άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους για κατοίκους χωρών εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης οι ίδιες άδειες απαιτούνται για τη συμμετοχή τους ως ομόρρυθμα

μέλη σε προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε.) ή ορισμού τους ως διαχειριστές Ε.Π.Ε. ή ως νόμιμοι εκπρόσωποι, και

• Πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας για κατοίκους χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

19.Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών

Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία. Σύμφωνα με το άρθρο 7β, παρ.2 του Κ.Ν. 2190/1920, το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών αποτελείται τουλάχιστον από:

α. Το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιριών

β. Τη μερίδα κάθε εταιρείας

γ. το φάκελο της εταιρείας και

δ. Το ευρετήριο των εταιριών

Στο βιβλίο μητρώου καταχωρείται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε ανώνυμης εταιρείας. Οι εταιρείες που έχουν καταχωρηθεί αριθμούνται, ο δε αριθμός καταχώρησης που αποτελεί και τον αριθμό μητρώου της εταιρείας αναγράφεται στο φάκελο και τη μερίδα της εταιρείας. Ο αριθμός μητρώου δεν μπορεί να δοθεί σε καμία άλλη, ακόμα και μετά τη λήξη της. Στο ευρετήριο των εταιριών αναγράφεται με αλφαβητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρείας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρεία". Οι φάκελοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρείας. Εάν πρόκειται για Τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρείες, ανώνυμες εταιρείες του Ν./ 608/1970 "περί εταιριών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων" (ΦΕΚ Α 170/1970) και ανώνυμες εταιρείες που έχουν τις μετοχές τους εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το Μητρώο που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους τηρείται στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου. Η τροποποίηση καταστατικού συντελείται μόνο μετά την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της εγκριτικής διοικητικής απόφασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού. Το νέο κείμενο του καταστατικού πρέπει απαραίτητα να υπογράφεται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.

2.5. Διαδικασίες έγκρισης και καταχώρησης του καταστατικού στο Μ.Α.Ε.

Ο Υπουργός Εμπορίου εγκρίνει με απόφασή του το καταστατικό της ιδρυθείσας Α.Ε. και χορηγεί άδεια λειτουργίας αυτής. Με εφαρμογή της αποκεντρώσεως, το δικαίωμα αυτό έχει παραχωρηθεί στους Νομάρχες του κράτους. Μετά την απογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου, δύο κυρωμένα αντίγραφα αυτού υποβάλλονται στην αρμόδια Νομαρχία για την έκδοση της εγκριτικής απόφασης.

Μετά την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον του συμβολαιογράφου παραλαμβάνονται 4 επικυρωμένα αντίγραφα, τα δύο χρησιμοποιούνται στο επιμελητήριο για την καταχώρηση της επωνυμίας και τα άλλα δύο στην αρμόδια /Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας για την καταβολή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου .

Αναλυτικότερα οι διαδικασίες δημοσίευσης του καταστατικού έχουν ως εξής :

• Καταχώρηση της επωνυμίας στο επιμελητήριο. Πριν την υποβολή των δικαιολογητικών για την καταχώρηση της εταιρείας στο Μ.Α.Ε. της Νομαρχίας πρέπει να καταχωρηθεί η επωνυμία της εταιρείας στο οικείο Επιμελητήριο . Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι μια αίτηση και δύο αντίγραφα του καταστατικού .

Αφού καταβληθεί το σχετικό παράβολο καταχώρησης χορηγείται βεβαίωση η οποία πολλές φορές ενσωματώνεται στο ένα αντίγραφο του καταστατικού το οποίο παραλαμβάνει το εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο για να υποβληθεί στη Νομαρχία.

• Πληρωμή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Για την πληρωμή του φόρου συμπληρώνεται μια δήλωση σε τρία αντίγραφα και υποβάλλεται με δύο αντίγραφα καταστατικού στη /Ο.Υ. της έδρας της εταιρείας μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης σύστασης και πάντα πριν από την καταχώρηση του Καταστατικού στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της Νομαρχίας .

Ο φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του Μετοχικού Κεφαλαίου και πρέπει να καταβληθεί σε 15 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης. Μετά την προθεσμία αυτή, η δήλωση θεωρείται εκπρόθεσμη και προσαυξάνεται με 2,50% για κάθε μήνα καθυστέρησης . Αν όμως υποβληθεί ανακριβής δήλωση, τότε υπολογίζεται και πρόσθετος φόρος λόγω ανακρίβειας και έχει ως εξής :

α)Επί διαφοράς φόρου μέχρι 1 εκατ. δρχ. πρόσθετος φόρος 100% .

β)Για το πέραν του 1 εκατ. δρχ. φόρος 150% .

Αυτό βεβαίως είναι δύσκολο να συμβεί στην πράξη γιατί η Νομαρχία απαιτεί πάντα την καταβολή του σχετικού φόρου προ της καταχώρησης του Καταστατικού στο Μ.Α.Ε. Το γεγονός αυτό μπορεί να συμβεί αν τα δικαιολογητικά της σύστασης της Αν. Εταιρείας ή τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης , όταν πρόκειται για αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου που έχει αποφασίσει το σύνολο των μετόχων που έχουν το 100% των μετοχών και τα σχετικά δικαιολογητικά υποβληθούν στη Νομαρχία μετά την πάροδο της 15ηΛέρου προθεσμίας , τότε υπάρχει το εκπρόθεσμο και αρχίζουν οι προσ αυξήσεις και τα σχετικά πρόστιμα.

• Υποβολή Καταστατικού στη Νομαρχία για έγκριση.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών, από το εξουσιοδοτημέν με βάση το Καταστατικό πρόσωπο υποβάλλεται αίτηση στη Νομαρχία της έδρας, με τα παρακάτω δικαιολογητικά, με την παρατήρηση ότι μπορεί να προσκομίζεται το ίδιο καταστατικό στη /Ο.Υ. για την πληρωμή του φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων που θεωρήθηκε από το Επιμελητήριο για την επωνυμία, προκειμένου να εξοικονομούνται αντίγραφα καταστατικών που θα χρειασθούν σε άλλες /ημόσιες Υπηρεσίες, Οργανισμούς ή Τράπεζες.

1 . Αντίγραφο του Καταστατικού που φέρει την ενσωματωμένη βεβαίωση του επιμελητηρίου ή σε αντίθετη περίπτωση, το αντίγραφο του Καταστατικού με τη βεβαίωση του Επιμελητηρίου.

2 . Αντίγραφο του Καταστατικού που θεώρησε η Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου .

3 . Διπλότυπο εισπραχης Δ.Ο.Υ. 320 € πλέον της ειδικής εισφοράς 7% επί του παράβολου, ποσού 22,40 € η οποία καταβάλλεται από την εταιρεία, σε οποιαδήποτε /Ο.Υ. και στον Κωδικό 35.31 (άρθρο 391, παράγραφος 4 του Κ.Ν. 2190/1920) Φ.Ε.Κ. της περίληψης του Καταστατικού.

4 . Τριπλότυπο εισπραχης ΤΑΠΕΤ 16 €.

5 . Ανακοίνωση προς το εθνικό Τυπογραφείο σε τρία αντίγραφα για τη δημοσίευση της περίληψης του Καταστατικού.

Μετά την παραλαβή και τον έλεγχο του Καταστατικού, η Νομαρχία εγκρίνει αυτό και χορηγεί την άδεια σύστασης της Εταιρείας, την οποία καταχωρεί στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, ενώ παράλληλα διαβάζει αντίγραφο της ανακοίνωσης της περίληψης στο εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση. Με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της /ιοικητικής Απόφασης για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του Καταστατικού, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20.

• Αντίγραφα Καταστατικού.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 από 01/01/87, το Καταστατικό ως και οι τροποποιήσεις αυτού δεν δημοσιεύονται πλέον στο Φ.Ε.Κ., αλλά μόνο η περίληψη αυτών, ενώ απεναντίας καταχωρούνται στο Μητρώο ΑΕ του Υπουργείου εμπορίου ή της Νομαρχίας , όπου βρίσκεται η έδρα της εταιρείας. Η εταιρεία για τη νομιμοποίηση της χρησιμοποιεί μεταξύ των άλλων επικυρωμένα αντίγραφα του καταστατικού. Για το σκοπό αυτό με την έγκριση του αρχικού καταστατικού χρησιμοποιούνται αντίγραφα που εκδίδει ο Συμβολαιογράφος, ενώ μετά από κάθε τροποποίηση , εκδίδεται κωδικοποιημένο καταστατικό που έχει ενσωματωμένες όλες τις

τροποποιήσεις που έγιναν μέχρι και την τελευταία, σε δύο αντίγραφα εκ των οποίων χαρτοσημαίνεται το ένα εξ' αυτών σύμφωνα με την υπ' αριθμών ΚΝ 8158/1967/εγκ. 25/1980 απόφαση του Υπ. Οικονομικών και τα οποία αντίγραφα υπογράφει ο πρόεδρος ή ο νόμιμος αναπληρωτής του, κάτω από την ένδειξη «Ακριβές Αντίγραφο του Καταστατικού όπως μετά από την απόφαση της Γ Σ της».

Μετά την έγκριση της τροποποίησης του καταστατικού και της επικύρωσης του ενός αντιγράφου από την εποπτεύουσα αρχή, εκδίδονται φωτοαντίγραφα εκ του επικυρωμένου αντιγράφου, τα οποία επικυρώνονται από δικηγόρο ή τυπώνονται αντίγραφα και προσκομίζονται για επικύρωση, αφού χαρτοσημανθούν, από την αρμόδια

διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας που υπάρχει ο φάκελος για το αρχείο της εταιρείας .

2.6 .Όργανα Διοίκησης της Α.Ε.

Μετά τη σύσταση της Α.Ε. σύμφωνα με το νόμο, αρχίζει η λειτουργία της, την οποία διασφαλίζουν τα όργανα της εταιρείας. Αυτά είναι:

- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων (Γ Σ)
- Το Διοικητικό Συμβούλιο (/Σ)
- Οι ελεγκτές

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων, είναι το ανώτατο όργανο της Α.Ε. στην οποία λαμβάνονται όλες οι μεγάλες αποφάσεις. Οι αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους. Την Γενική Συνέλευση απαρτίζουν οι μέτοχοι της εταιρείας. Οι συνελεύσεις είναι έκτακτες και τακτικές. Τακτική Γενική Συνέλευση γίνεται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Κάθε μετοχή αποτελεί μία ψήφο και καθένας έχει δικαίωμα να ψηφίσει ή και να ψηφιστεί. Στις Γενικές Συνελεύσεις γίνεται η ψηφοφορία για τη σύνθεση του επόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ορίζονται τα καθήκοντα του, λαμβάνονται αποφάσεις για σημαντικά ζητήματα όπως ο καθορισμός της μακροχρόνιας πολιτικής της εταιρείας και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που πέτυχε η εταιρεία την προηγούμενη χρήση και εγκρίνεται ο ισολογισμός της. Τέλος οποιαδήποτε αλλαγή στο καταστατικό της εταιρείας πρέπει να αποφασιστεί από Γενική Συνέλευση.

Προϋποθέσεις για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη Γ.Σ. είναι:

- να συγκεντρώνεται η απαιτούμενη από το νόμο ή το καταστατικό απαρτία,
- να διαμορφώνεται πλειοψηφία.

Τόσο η απαρτία όσο και η πλειοψηφία διακρίνονται σε *συνήθη* και *αυξημένη*. Για την συνήθη απαρτία απαιτείται η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν το 20% του καταβεβλημένου Μ. Κ. Αν δεν επιτευχθεί η συνέλευση οι μέτοχοι ζητούν μέσα σε διάστημα 20 ημερών επαναληπτική συνέλευση που θεωρείται ότι βρίσκεται σε απαρτία όποιο και αν είναι το ποσοστό του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου. Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για ορισμένα πολύ σοβαρά θέματα, όπως η αύξηση ή η μείωση του κεφαλαίου, η μεταβολή της εθνικότητας ή του σκοπού της εταιρείας, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση της εταιρείας κ.α. Η απαιτούμενη για αυτά απαρτία απαιτεί την παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβεβλημένου Μ.Κ.

Η τακτική γενική συνέλευση καλείται μια φορά το χρόνο υποχρεωτικά και μέσα σε έξι μήνες από το τέλος της οικονομικής χρήσεως, για να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων, κατάσταση διάθεσης κερδών, προσάρτημα), να αποφασίσει για την απαλλαγή των μελών του /Σ και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Εκτάκτως η Γ Σ καλείται:

- αν το /Σ κρίνει ότι συντρέχει λόγος
- αν το ζητήσουν οι τακτικοί ελεγκτές
- αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 5% του Μ. Κ.
- Αν η καθαρή περιουσία της Α.Ε. γίνει μικρότερη από το 1/2 του καταβεβλημένου Μ.Κ., οπότε συγκαλείτε η Γ.Σ. με το ερώτημα λύσεως της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση, λειτουργεί και παίρνει αποφάσεις κατά πλειοψηφία προσώπων. Τα μέλη του πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία, δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ιδιότητα του μετόχου εκτός και αν προβλέπεται από το καταστατικό. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των έξι ετών, κατά τη λήξη της θητείας των, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι. Το Δ.Σ. συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το μήνα και έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για κάθε πράξη σχετική με τη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της εταιρικής περιουσίας και την επιδίωξη του εταιρικού σκοπού. Επειδή το /Σ. είναι όργανο που ενεργεί συλλογικά, είναι δυνατό, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική διάταξη, να εκχωρεί όλες τις αρμοδιότητες του σε ένα σύμβουλο, τον *μευθύνοντα Σύμβουλο*, όπως επίσης να εκχωρεί περιορισμένες αρμοδιότητες σε ένα σύμβουλο, τον *Εντεταλμένο Σύμβουλο*.

Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του

Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παριστάμενων κατά τη συνεδρίαση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησής τους στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο 7 α του Κ.Ν. 2190/20, υποβάλλονται στην αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή .

1. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση της οποίας το πόσο ορίζεται από την Τακτική Γενική Συνέλευση με ειδική απόφαση.

2. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου βαραίνει την εταιρεία, αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

3. Οποιαδήποτε παροχή πίστωσης (δάνειο, εγγυήσεις κ. λ. π.) από την εταιρεία σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στους ιδρυτές της, σε γενικούς διευθυντές, διευθυντές της ή και σε συζύγους ή άλλους συγγενείς αυτών μέχρι τρίτου βαθμού, εξ αίματος ή αγχιστείας, απαγορεύεται απολύτως και είναι άκυρη. Επίσης δάνεια της εταιρείας σε τρίτους, καθώς και η παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών, με σκοπό την απόκτηση από αυτούς μετοχών της εταιρείας, απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα. Για οποιαδήποτε άλλη σύμβαση μεταξύ της εταιρείας μετά των προσώπων αυτών, χρειάζεται απαραίτητα προηγούμενη άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Αυτό ισχύει και για τις συμβάσεις εργασίας ή εντολής, καθώς και για κάθε τροποποίησή τους.

Τα συστήματα κατά τα οποία πραγματοποιείται η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση είναι κυρίως δύο:

1. το σύστημα του αριθμού των μετοχών, σύμφωνα με το οποίο κάθε μέτοχος έχει τόσες ψήφους όσες μετοχές κατέχει. Συνεπώς ένας μέτοχος που κατέχει το 50% των ψήφων που παρίστανται στη Γ.Σ. πλέον μία ακόμη ψήφο, εκλέγει ολόκληρο το Δ.Σ.

2. το αθροιστικό σύστημα ψηφοφορίας κατά το οποίο ο μέτοχος που κατέχει τις περισσότερες μετοχές μπορεί να εκλέξει μόνο την πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ., οπότε σ' αυτό θα εκπροσωπηθεί και η μειοψηφία.

Στην Ελλάδα, ο νόμος δίνει την δυνατότητα να ορίζεται με το καταστατικό ότι ο μέτοχος ή οι μέτοχοι μπορούν να διορίσουν μέλη του Δ.Σ. σε αριθμό που να μην υπερβαίνει το 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών. Ο διορισμός πρέπει να γνωστοποιείται στην Α.Ε. τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γ. Σ. και οι μέτοχοι που άσκησαν αυτό το δικαίωμα δεν μετέχουν στην εκλογή των υπολοίπων μελών του Δ.Σ.

Οι τακτικοί Ελεγκτές, η Γενική Συνέλευση δεν μπορεί να αποφασίσει έγκυρα για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας αν προηγουμένως αυτές δεν ελεγχθούν από τους κατά νόμο τακτικούς ελεγκτές, οι οποίοι εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση. Εταιρίες οι οποίες υπερβαίνουν σε δύο συνεχείς χρήσεις τα αριθμητικά όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

_ σύνολο ενεργητικού 500.000.000 δρχ.

_ Καθαρός κύκλος εργασιών (ετήσιος) 1.000.000.000 δρχ.

_ Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως 50 άτομα

Είναι υποχρεωμένες να εκλέγουν τους ελεγκτές τους, ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό, από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών. Οι Α.Ε. για τις οποίες δεν προβλέπεται έλεγχος από Ορκωτούς Ελεγκτές, είναι υποχρεωμένες να ορίσουν, κατά την τακτική γενική συνέλευση, δύο

τουλάχιστον τακτικούς και ισάριθμους αναπληρωματικούς ελεγκτές που πρέπει να είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων σχολών και να έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Οι εταιρίες που οι μετοχές τους είναι διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο, οι Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρίες καθώς και οι Τραπεζικές εταιρίες επίσης ελέγχονται από τους Ορκωτούς Ελεγκτές. Οι ελεγκτές οφείλουν να παρακολουθούν, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, την λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας, έχοντας το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση κάθε σχετικού εγγράφου, βιβλίου ή πρακτικών. Στο τέλος της χρήσης είναι υποχρεωμένοι, αφού ελέγξουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις να υποβάλλουν προς την τακτική ετήσια Γενική Συνέλευση έκθεση με τα πορίσματα των ελέγχου τους. Πρέπει να σημειώσουμε ότι ο έλεγχος των τακτικών ελεγκτών έχει

ιδιαίτερη σημασία για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της μειοψηφίας από ενδεχόμενες υπερβάσεις ή παρατυπίες του Δ.Σ. που εκφράζει συνήθως τους μετόχους της πλειοψηφίας.

2.7 Δημοσιότητα

Η σημασία που έχουν στη σύγχρονη οικονομική ζωή οι Α.Ε. σε συνδυασμό με την περιορισμένη ευθύνη των μετόχων επιβάλλουν να υπάρχει όσο το δυνατό μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς τη δραστηριότητα και την εξελικτική τους πορεία. Θα μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να πληροφορηθεί έγκαιρα για ορισμένα βασικά γεγονότα ή εξελίξεις που συνδέονται με τη ζωή της Α.Ε. για την οποία ενδιαφέρεται.

Η διαφάνεια διασφαλίζεται με τη δημοσιότητα, τη γνωστοποίηση ορισμένων πράξεων και στοιχείων στους ενδιαφερόμενους (πιστωτής, χρηματοδότης, επενδυτής κ.α.).

Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και στοιχεία των Ανωνύμων Εταιριών:

- Οι αποφάσεις της /ιοίκησης για την σύσταση ανωνύμων εταιριών, καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.
- Οι αποφάσεις της διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης ή κωδικοποίησης καταστατικών ανωνύμων εταιριών, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.
- Ο διορισμός ή οποιοδήποτε παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που ασκούν διαχείριση της εταιρίας, έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα, είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.
- Η απόφαση ανάκλησης της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρίας.
- Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρίας.
- Το πρακτικό του /ιοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρίας, είτε μετά από κάθε αύξηση.
- Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από την Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρείας. Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τον πιστοποιούν.
- Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών, των υποκαταστημάτων των αλλοδαπών Τραπεζών.
- Η λύση της εταιρείας.
- Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις γενικών συνελεύσεων.
- Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών, με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
- Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός
- Η διαγραφή της εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.
- Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

1. Με την καταχώριση, ύστερα από έλεγχο, των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η εταιρεία, και
2. Με τη δημοσίευση, την επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με τις δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας, στο τεύχος Ανώνυμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώριση στο οικείο Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Κατ' εξαίρεση οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το

προσάρτημα, καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.

Μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου παραδίνονται ή στέλνονται αντίγραφα των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα και τηρούνται στο φάκελο, επικυρωμένα ή όχι, αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος, που ορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου, η οποία καθορίζει και τις διατυπώσεις είσπραξης και απόδοσής του. Η εταιρία υποχρεούται να χορηγεί στους μετόχους της αντίγραφα πρακτικών γενικών συνελεύσεων.

Οι μέτοχοι στους οποίους η εταιρία αρνείται να χορηγήσει αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης στην οποία παρέστησαν αυτοπροσώπως ή διά νομίμως εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου τους μπορούν να απευθυνθούν στην αρμόδια αρχή, όπου τηρείται ο φάκελος της εταιρίας, η οποία υποχρεούται να τους χορηγήσει τα αντίγραφα αυτά.

Οι τρίτοι καθώς και οι μέτοχοι που δεν ήταν παρών στη γενική συνέλευση μπορούν να πάρουν αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης από την αρμόδια διοικητική αρχή, μόνο ύστερα από σχετική εισαγγελική παραγγελία.

Η εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει στους τρίτους τις πράξεις και τα στοιχεία για τα οποία δεν τηρήθηκε η δημοσίευση που προβλέπει ο νόμος

εκτός αν αποδείξει ότι οι τρίτοι τα γνώριζαν. Πράξεις ή στοιχεία που έχουν δημοσιευτεί δεν αντιτάσσονται στους τρίτους πριν περάσουν δεκαπέντε ημέρες από τη δημοσίευση, εφόσον οι τρίτοι αποδεικνύουν ότι δεν ήταν δυνατόν να τα γνωρίζουν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι υπεύθυνο για την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου των πράξεων και στοιχείων για τα οποία απαιτείται δημοσιότητα. Σε περίπτωση ασυμφωνίας του κειμένου που δημοσιεύτηκε στο "Τεύχος Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης" της Εφημερίδας της Κυβέρνησης με το περιεχόμενο της πράξης ή του στοιχείου που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών, η Εταιρεία δεν μπορεί να αντιτάξει το περιεχόμενο του κειμένου που δημοσιεύτηκε στους τρίτους. Οι τρίτοι μπορούν να το επικαλεστούν, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι γνώριζαν το κείμενο που έχει καταχωρηθεί στο Μητρώο. Οι τρίτοι μπορούν να επικαλούνται πράξεις ή στοιχεία για τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας, εκτός εάν η έλλειψη δημοσιότητας τα καθιστά ανίσχυρα.

Κάθε έντυπο της εταιρείας πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

α. Το Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών όπου έχει εγγραφεί η εταιρεία.

β. Τον αριθμό μητρώου της εταιρείας.

γ. Την επωνυμία, την έδρα και αν βρίσκεται σε εκκαθάριση να αναφέρεται αυτό ρητά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΜΕΤΟΧΕΣ - ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

3.1 Μετοχές

Οι μετοχές ως τίτλος, είναι ένα έγγραφο στο οποίο ενσωματώνονται κάποια δικαιώματα τα οποία μπορεί να ασκήσει ο κύριος της. Ο κάτοχος της μετοχής ονομάζεται μέτοχος. Επίσης μετοχή σημαίνει τομερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου. Η κατοχή της μετοχής δίνει στο μέτοχο, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει και το ποσό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει αναλογικά δικαιώματα, τόσο στη περιουσία της ανώνυμης εταιρείας και τα αποτελέσματα της, όσο και στην έκφραση γνώμης στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που είναι το ανώτατο όργανο αποφάσεων της Α.Ε.

3.2 Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν δημιουργείτε μια ανώνυμη εταιρία, οι ιδρυτές καθορίζουν τις σχέσεις τους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο και πιο συγκεκριμένα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει ο καθένας από αυτούς. Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται από τους μετόχους είτε σε μετρητά είτε σε είδος (ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, κινητά πράγματα, απαιτήσεις κ.τ.λ.)

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κ.Ν.2190/1920 η εισφορά σε είδος αποτιμάται από την επιτροπή. Η αναγραφή του μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιείται πάντοτε σε ευρώ, ανεξάρτητα από τον τρόπο εισφοράς των μετόχων. Απαγορεύεται να αναγράφεται σε ξένο νόμισμα, εκτός από εταιρίες που η έδρα τους είναι στην αλλοδαπή και έχουν υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τόσο σε εγχώριο όσο και σε ξένο νόμισμα. Ο ίδιος νόμος που προαναφέρθηκε ορίζει ότι το κατώτερο όριο του μετοχικού κεφαλαίου είναι 60.000€, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας. Η ονομαστική αξία της μετοχής δεν μπορεί να είναι κατώτερη από 0,30€ και ανώτερη από 100€. Το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να καταβληθεί από τους μετόχους – ιδρυτές ή η εταιρία να προσφύγει σε δημόσια εγγραφή. Στη δεύτερη περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 300.000€

Όπως αυτό προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920 και τις ειδικές διατάξεις νόμων, η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει και τμηματικά, μόνο στην περίπτωση της εισφοράς σε χρήμα, με την προϋπόθεση ότι κατά τη σύστασή του καταβληθεί τουλάχιστον το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο. Απαγορεύεται η τμηματική καταβολή της εισφοράς σε είδος. Επιπλέον, πρέπει να ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Η δυνατότητα της τμηματικής καταβολής να προβλέπεται στο καταστατικό.
- Η αξία που καταβάλλεται για κάθε μετοχή να μην είναι κατώτερη από το ¼ της ονομαστικής της αξίας.
- Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο να καταβάλλεται εφάπαξ με την πρώτη δόση.
- Οι μετοχές να παραμένουν ονομαστικές μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους.
- Η τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου να μην ξεπερνά τα δέκα έτη.
- Να μην πραγματοποιηθεί καμία αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για την καταβολή της τελευταίας οφειλόμενης δόσης. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους σε μετρητά πραγματοποιείται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό όψεως, που θα ανοιχτεί στο όνομα της εταιρίας. Το ονοματεπώνυμο του κάθε μετόχου θα πρέπει να αναγράφεται στο παραστατικό της τράπεζας, ώστε να είναι εφικτός ο έλεγχος καταβολής του κεφαλαίου από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας. Υπάρχει περίπτωση το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας να ορίζεται μεγαλύτερο από 60.000€. Αυτή αφορά την περίπτωση κάλυψης του μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή (σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του νόμου Κ.Ν. 2190/1920) ή την περίπτωση που η εταιρία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση (σύμφωνα με τους Ν.*. 1297/72 και Ν. 2166/93), οπότε το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι τουλάχιστον 30.000€. Επίσης στην περίπτωση που η εταιρεία δραστηριοποιείται στον τραπεζικό ή χρηματοπιστωτικό κλάδο (τράπεζες, χρηματιστηριακές

εταιρίες, εταιρίες leasing, Α.Χ.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Χ., Α.Ε.Λ.*.Ε.), το ελάχιστο κεφάλαιο της ορίζεται διαφορετικά με προεδρικά διατάγματα. Από φορολογική άποψη, τα ποσά που καταβάλλονται από τους ιδρυτές μετόχους, τόσο κατά τη σύσταση της εταιρείας όσο και κατά τις μεταγενέστερες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των Α.Ε., μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α., από τους υπάρχοντες μετόχους τους, δεν αποτελούν τεκμήριο δαπάνης απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, με αποτέλεσμα να μην είναι υποχρεωμένοι οι μέτοχοι αυτής να δικαιολογήσουν την προέλευση των χρημάτων. Μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία καταχώρησης της εταιρείας στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, οι μέτοχοι οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία που προβλέπεται, για την καταβολή της αναλογίας που αντιστοιχεί στον καθένα στο μετοχικό κεφάλαιο. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας συνεδριάζει, προκειμένου να πιστοποιήσει ή μη την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Το πρακτικό συνεδρίασης διαβιβάζεται στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας, προκειμένου να γίνει ο έλεγχος πιστοποίησης της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και στην περίπτωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, όπου η προθεσμία που έχουν οι μέτοχοι για να ανταποκριθούν, δεν μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη των τεσσάρων μηνών και μικρότερη του ενός μηνός στην περίπτωση που η εταιρεία δεν είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο και των δεκαπέντε ημερών όταν η εταιρεία είναι εισηγμένη. Ο χρόνος συνεδρίασης του *ιοικητικού Συμβουλίου και η υποβολή των στοιχείων στην αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας για πιστοποίηση ή μη της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου δεν μπορεί να υπερβεί τις είκοσι ημέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και των διαδικασιών τίθεται θέμα ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της εταιρείας.

Η αρμόδια διεύθυνση της Νομαρχίας με την παραλαβή του πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την πιστοποίηση ή μη της αρχικής καταβολής ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ορίζει δύο υπαλλήλους της, οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο της ορθής τήρησης της διαδικασίας και καταχώρησης των στοιχείων στα βιβλία της εταιρείας. Για τον λόγο αυτό ζητούν από την εταιρεία την προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών:

- Ισοζύγιο γενικού και αναλυτικού καθολικού
- Αντίγραφο της έκθεσης της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190./1920, στην περίπτωση εισφοράς σε είδος
- Αντίγραφο παραστατικού από την τράπεζα, στην οποία κατατέθηκε το μετοχικό κεφάλαιο.
- Αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού της τράπεζας και των μετόχων.
- Τα Φ.Ε.Κ. ή την ανακοίνωση του Εθνικού Τυπογραφείου σχετικά με τις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου.
- Το βιβλίο πρακτικών του *.Σ. και συγκεκριμένα το πρακτικό που καταχωρήθηκε η πιστοποίηση καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Από τα παραπάνω βιβλία διαπιστώνεται η καταβολή ή μη του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας και συντάσσεται σχετική έκθεση από τους ελεγκτές, η οποία και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας.

3.3 Κατηγορίες μετοχών

Με βάση τα δικαιώματα που παρέχουν οι μετοχές διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες.

- Κοινές μετοχές: Είναι αυτές που παρέχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, στη διανομή των κερδών καθώς επίσης και στις αποφάσεις της εταιρείας.
- Προνομιούχες μετοχές: Είναι αυτές που δικαιούνται προνομιακή απόληψη του πρώτου μερίσματος τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις, στις οποίες δεν καταβλήθηκε μέρισμα λόγω ζημιών ή καταβλήθηκε μέρισμα μικρότερο από το προβλεπόμενο, βάσει του νόμου, καθώς επίσης και κατά τη λύση και εκκαθάριση της εταιρείας. Οι προνομιούχες μετοχές διακρίνονται σε μετοχές μετά ψήφου και άνευ ψήφου. Προκειμένου να μετατραπούν οι προνομιούχες μετοχές «άνευ ψήφου» σε κοινές μετοχές με ψήφο απαιτείται η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και η πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνόλου του εκπροσωπούμενου κοινού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

- Μετοχές επικαρπίας : Σε περίπτωση που η εταιρεία προβεί σε απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου χορηγεί στους μετόχους, των οποίων το κεφάλαιο αποσβέστηκε, μετοχές επικαρπίας. Αυτές δεν παρέχουν στους μετόχους που τις κατέχουν δικαιώματα συμμετοχής στη διοίκηση ούτε το προϊόν εκκαθάρισης της εταιρείας, τους δίνουν όμως τη δυνατότητα συμμετοχής στα κέρδη.
- Δεσμευμένες μετοχές : Κατά την ίδρυση της εταιρείας δίνεται η δυνατότητα στους μετόχους – ιδρυτές να δεσμεύσουν όλες ή ένα ορισμένο αριθμό μετοχών, οι οποίες δεν μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα για το χρονικό διάστημα που διαρκεί η δέσμευσή τους.
- Ανώνυμες ή στον Κομιστή μετοχές :Είναι οι μετοχές στις οποίες δεν αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου. Εκδίδονται μόνο αν η αξία αυτών έχει ολοσχερώς εξοφληθεί. Η έκδοσή τους πρέπει να προβλέπεται στο καταστατικό που συντάσσει η εταιρεία.
- Ονομαστικές : Είναι οι μετοχές που αναγράφουν το όνομα του κατόχου τους. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του Κ.Ν.2190/1920 και το άρθρο 24 του Ν.2214/94 σε ορισμένες κατηγορίες εταιρειών, ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας, ειδικές διατάξεις νόμων επιβάλλουν στις εταιρείες αυτές να εκδίδουν μόνο ονομαστικές μετοχές, ώστε να είναι γνωστό το πρόσωπο που τις κατέχει..
- Επικαρπίας :Εκδίδονται κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου και παραδίδονται στους μετόχους των οποίων οι μετοχές αποσβέστηκαν. Οι μετοχές επικαρπίας παρέχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, εκτός βέβαια από το δικαίωμα να πάρουν κατά τη διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας την ονομαστική αξία των μετοχών τους αφού την έχουν ήδη πάρει κατά την απόσβεση του κεφαλαίου.

3.4 Μεταβίβαση μετοχών

Ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών ή όχι διαφοροποιείται και ο τρόπος μεταβίβασης των μετοχών. Η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, πραγματοποιείται ανάλογα με το εάν οι μετοχές είναι ανώνυμες ή ονομαστικές. Όσον αφορά στις ανώνυμες μετοχές η μεταβίβασή τους γίνεται μέσω απλής συμφωνίας και παραδόσεως είτε μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών είτε εκτός αυτού. Σχετικά με τις ονομαστικές μετοχές η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται με εγγραφή στα ειδικά βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας, στα οποία καταχωρούνται τα στοιχεία των μετόχων, αγοραστών και πωλητών και οι αριθμοί των μετοχών τα δε βιβλία υπογράφονται από τα δυο συμβαλλόμενα μέρη. Στην περίπτωση που οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών, η μεταβίβασή τους πραγματοποιείται μέσω του χρηματιστή, ο οποίος βεβαιώνει την μεταβίβαση, αποστέλλει στο γραφείο εκκαθάρισης του Χρηματιστηρίου Αξιών κατάσταση των μεταβιβαζομένων μετοχών και με τη σειρά του το Χρηματιστήριο Αξιών ενημερώνει τις εταιρείες, οι οποίες οφείλουν να καταγράψουν τη συναλλαγή στα βιβλία μετοχών και μετόχων, χωρίς να είναι απαραίτητη η υπογραφή των συμβαλλόμενων μερών. Στην περίπτωση που η έδρα της εταιρίας βρίσκεται εκτός της τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, η μεταβίβαση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και ο συμβολαιογράφος προβαίνει σε ενημέρωση της εταιρείας για τις περαιτέρω ενέργειες. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3, 6 του Ν. 2459/97 για τη μεταβίβαση μετοχών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών απαιτείται η σύνταξη ιδιωτικού ή συμβολαιογραφικού εγγράφου, το οποίο και περιέχει στοιχεία μεταβίβασης. Τα στοιχεία αφορούν το χρόνο μεταβίβασης των μετοχών, τα ακριβή στοιχεία των συμβαλλομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, τον τρόπο μεταβίβασης (πώληση, δωρεά κτλ), τα στοιχεία της ανώνυμης εταιρείας στην οποία ανήκουν οι μετοχές, τον αριθμό των μεταβιβαζομένων μετοχών, την ονομαστική αξία της μετοχής και τον αύξοντα αριθμό των μετοχών που μεταβιβάζονται. Εάν οι μετοχές είναι ονομαστικές, η μεταβίβαση καταχωρείται στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας. Στην περίπτωση που έχουμε μεταβίβαση μετοχών, εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών, λόγω κληρονομίας, αυτή πραγματοποιείται από τους κληρονόμους με κατάθεση των αποδεικτικών εγγράφων που τους καθιστά νόμιμους κατόχους, προκειμένου να καταχωρηθούν τα στοιχεία τους στα βιβλία μετοχών και μετόχων της εταιρείας.

3.5 Αξία της μετοχής

Ανάλογα με τον τρόπο υπολογισμού της αξίας μιας μετοχής χρησιμοποιούνται οι παρακάτω όροι:

- Ονομαστική αξία: είναι η αξία που αναγράφεται στον τίτλο της μετοχής και αφορά το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπεί η μετοχή. Η αξία της δεν μπορεί να οριστεί λιγότερη από 0,30€ και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 100€.
- Τιμή έκδοσης είναι το ποσό που καταβάλλουν οι μέτοχοι για να την αποκτήσουν.
- Λογιστική ή εσωτερική αξία προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων με το συνολικό αριθμό μετοχών.
- Πραγματική αξία προκύπτει από τη διαίρεση της καθαρής θέσης της εταιρείας, προσαυξημένη με τη φήμη και πελατεία, με το συνολικό αριθμό μετοχών. Ο προσδιορισμός της καθαρής θέσης της εταιρείας γίνεται με την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων στις τρέχουσες αξίες τους.
- Χρηματιστηριακή αξία είναι αυτή που διαμορφώνεται στο Χρηματιστήριο από την προσφορά και τη ζήτηση της μετοχής και διαφέρει από την ονομαστική αξία της. Η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής αναγράφεται στο ημερήσιο δελτίο του Χρηματιστηρίου Αξιών.
- Αξία ρευστοποιήσεως ή εκκαθάρισης: είναι το ποσό που αναλογεί στη μετοχή, από το καθαρό προϊόν εκκαθάρισης της περιουσίας της εταιρείας.

3.6 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο των ανώνυμων εταιρειών δεν παραμένει σταθερό σε όλη τη διάρκεια ζωής της εταιρείας. Ο νόμος με κάποιες προϋποθέσεις δίνει τη δυνατότητα μεταβολής του είτε αυξητικά (αύξηση του κεφαλαίου) είτε μειωτικά (μείωση του κεφαλαίου). Οι λόγοι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1. Αυξήσεις που επιβάλλονται από το νόμο, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των διαφορών αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λόγω εισαγωγής της εταιρείας στο Χρηματιστήριο.
2. Αυξήσεις που αποφασίζονται από τους μετόχους, στις οποίες ανήκουν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορές των μετόχων είτε σε χρήμα είτε σε είδος προκειμένου η εταιρεία να αυξήσει την καθαρή θέση της με συνέπεια, μεγαλύτερη οικονομική ευρωστία και δυνατότητα νέων επενδύσεων καθώς και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών χρήσης.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να είναι πραγματική, όταν γίνεται εισφορά σε χρήμα ή σε είδος ή μη διανομή κερδών, είτε ονομαστική, όταν δεν υπάρχουν εισφορές, όπως στην περίπτωση της αναπροσαρμογής των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ο νόμος παρέχει στους παλαιούς μετόχους το δικαίωμα προτίμησης στην απόκτηση νέων κεφαλαίων, ώστε να μην αλλάξουν τα ποσοστά συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Η προθεσμία που ορίζεται προκειμένου οι μέτοχοι να ασκήσουν το δικαίωμα προτίμησης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα και υπόκειται σε διαδικασίες δημοσίευσης. Μετά το οριζόμενο διάστημα οι μετοχές μπορούν να διατεθούν ελεύθερα. Σε περίπτωση παράλειψης του ορισμού της προθεσμίας που προαναφέραμε το Δ.Σ. την ορίζει εντός ενός μηνός από τότε που αποφασίστηκε η αύξηση του κεφαλαίου. Τέλος, εξουσία για την κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης από τους παλαιούς μετόχους έχει η Γ.Σ. των μετόχων μετά από αναλυτική έκθεση – εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία και θα αναφέρει τους λόγους της κατάργησης του εν λόγω

δικαιώματος. Αρμόδιο όργανο για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση. Με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 παρέχεται η δυνατότητα κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας, αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είτε με απόφαση του Δ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο είτε με απόφαση της Γ.Σ. για ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου και οι οποίες αυξήσεις δεν απαιτούν τροποποιήσεις του καταστατικού.

Η δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου από το Δ.Σ. μπορεί να ανανεώνεται από την Γ.Σ. για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με έκδοση ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, ενώ το ύψος του δεν μπορεί να ξεπερνά το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Όπως και να έχει όμως η απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με την έκδοση μετοχών ή ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές πρέπει να αναφέρει το ποσό της αύξησης, τον τρόπο της κάλυψής του, την ονομαστική αξία, την τιμή διάθεσης, την προθεσμία κάλυψης και τον αριθμό των μετοχών ή των ομολογιών.

Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα είδη μετοχών που καλύπτουν το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου απαιτεί και ξεχωριστή έγκριση των ομάδων των μετόχων που κατέχουν τα διάφορα είδη μετοχών.

Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ακολουθούνται τα εξής στάδια:

- Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Η λήψη απόφασης για αύξηση του κεφαλαίου λαμβάνεται από την καταστατική Γενική Συνέλευση. Για τη σύγκληση της συνέλευσης απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχουν τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/4 του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σχετικά με την αύξηση του κεφαλαίου απαιτεί έγκριση από κάθε κατηγορία μετόχων, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή. Για την έγκρισή της, απαιτείται απαρτία μετόχων, που κατέχονται, που κατέχουν τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/4 του παριστάμενου μετοχικού κεφαλαίου.

- Δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Σε περίπτωση που η αύξηση του κεφαλαίου πραγματοποιείται με εισφορά μετρητών παρέχεται το δικαίωμα στους υπάρχοντες μετόχους να επιλεγούν πρώτοι στο δικαίωμα προτίμησης και στην ανάληψη μετοχών.

- Πιστοποίηση καταβολής. Μέσα σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους δύο μήνες από την ημερομηνία λήψης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση για αύξηση του κεφαλαίου, οι μέτοχοι πρέπει να έχουν καταβάλει τις εισφορές τους και το Δ.Σ. να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση για να πιστοποιήσει αν καταβληθούν ή όχι οι εισφορές των μετόχων.

- Τροποποίηση του καταστατικού. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού και απαιτεί έγκριση από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας, που πρέπει να γίνει σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη λήψη απόφασης της Γ.Σ. για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αφού πρώτα πραγματοποιηθεί η πιστοποίηση του Δ.Σ. σε ειδική συνεδρίαση.

- Καταχώρηση της τροποποίησης. Η τροποποίηση του καταστατικού καταχωρείται στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιρειών και η ανακοίνωση της δημοσιεύεται στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Οι βασικότεροι τρόποι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου είναι οι εξής:

► Αύξηση του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών της χρήσης : Τα κέρδη που αποκτά η εταιρεία μπορεί να μην διανεμηθούν στους μετόχους με τη μορφή μερίσματος, αλλά να τους δοθούν με τη

μορφή μετοχών μετά από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Η συγκεκριμένη απόφαση λαμβάνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

► Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών: η Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορεί να αποφασίσει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών. Στην περίπτωση αυτή η καθαρή θέση της εταιρείας παραμένει αμετάβλητη εκτός εάν η κεφαλαιοποίηση συνεπάγεται και καταβολή φόρων.

► Αύξηση με έκδοση και διάθεση νέων μετοχών

► Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με μετοχοποίηση των υποχρεώσεων της εταιρείας : Η Γενική Συνέλευση των μετόχων προκειμένου να περιορίσει τη σχέση ιδίων προς ξένων κεφαλαίων μπορεί να προβεί σε κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων. Οι μετοχές που εκδίδονται δίνονται στους δανειστές της εταιρείας προκειμένου να μειώσουν ή να εξοφλήσουν τις απαιτήσεις τους. Η κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων αυξάνει την καθαρή θέση της εταιρείας και μάλιστα μεταβάλλει τη μετοχική της σύνθεση, αφού το ποσοστό συμμετοχής των παλαιών μετόχων θα μειωθεί με την είσοδο νέων μετοχών

3.7 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας επιβάλλεται να μειωθεί στην περίπτωση ύπαρξης πλεονάζοντος κεφαλαίου και για κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Ανάλογα με το λόγο μείωσης διακρίνεται σε:

- Πραγματική μείωση του κεφαλαίου. Αφορά την περίπτωση πλεονάζοντος κεφαλαίου για το οποίο αποφασίζεται η επιστροφή του στους μετόχους. Επειδή η μείωση θίγει τα συμφέροντα των δανειστών, επιβάλλεται αιτιολογημένη έκθεση, που συντάσσεται από Ορκωτό Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα τρίτων

- Ονομαστική μείωση του κεφαλαίου. Πραγματοποιείται στην περίπτωση που η καθαρή θέση της εταιρείας έχει μειωθεί λόγω εμφάνισης ζημιών προκειμένου να γίνει απόσβεση αυτών. Με την ονομαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου επιτυγχάνεται η χρηματοοικονομική εξυγίανση της εταιρείας. Συνήθως συνδυάζεται με ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Επίσης, ονομαστική μείωση του κεφαλαίου θεωρείται και η περίπτωση μη καταβολής δόσης από μέτοχο ή μετόχους.

Υπάρχουν οι εξής τρόποι μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου:

► Μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών. Με την περίπτωση αυτή επιτυγχάνουμε τη διατήρηση ίδιου αριθμού μετοχών και έχει ως προϋπόθεση η ονομαστική αξία της μετοχής να μην οριστεί μικρότερη από 0,30€, που είναι το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής.

► Μείωση του αριθμού των μετοχών. Στην περίπτωση αυτή περιορίζεται ο αριθμός των μετοχών που κατέχει ο κάθε μέτοχος, εγκυμονεί όμως τον κίνδυνο να μην υπάρχει ακέραια αναλογία στη σχέση των μετοχών με αποτέλεσμα να μείνουν αδιάθετες μετοχές και να αλλάξει η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου.

► Αγορά μετοχών και ακύρωσή τους. Στην περίπτωση αυτή η Γενική Συνέλευση προσδιορίζει την τιμή και τον τρόπο εξαγοράς των μετοχών, οι οποίες μετά την αγορά τους ακυρώνονται αμέσως. Υπάρχουν οι ίδιοι κίνδυνοι που αναφέρθηκαν στη μείωση του αριθμού μετοχών.

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου αποφασίζεται από τους μετόχους της εταιρείας εκτός από την περίπτωση που είναι υποχρεωτική, λόγω μη εξόφλησης ορισμένων μετοχών. Το κεφάλαιο της εταιρείας δεν μπορεί να οριστεί κατώτερο από το όριο που θέτει ο νόμος, συνεπώς δεν μπορεί να αποφασιστεί μείωση του κεφαλαίου κάτω από το ποσό αυτό εκτός κι αν η μείωση προβλέπει και ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου μέχρι το κατώτατο αυτό όριο.

Η μείωση του κεφαλαίου θίγει τα συμφέροντα των πιστωτών της εταιρείας είτε αυτή είναι πραγματική, καθώς με την επιστροφή του πλεονάζοντος κεφαλαίου μειώνονται τα διαθέσιμα της εταιρείας για

εξόφληση των υποχρεώσεών της, είτε είναι ονομαστική, αφού με την εξάλειψη της ζημίας διευκολύνεται η διανομή των κερδών στους μετόχους.

Προκειμένου να γίνει μείωση του κεφαλαίου απαιτούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Απόφαση για σύγκληση καταστατικής Γενικής Συνέλευσης που να αιτιολογεί το που αποβλέπει η μείωση και πως θα πραγματοποιηθεί.
- Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή, ο οποίος πιστοποιεί ότι η μείωση δεν θα θίξει τα συμφέροντα των πιστωτών της.
- Λήξη απόφασης από καταστατική Γενική Συνέλευση, η οποία συγκαλείται με αυξημένη απαρτία των μετόχων που κατέχουν τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου και αυξημένη πλειοψηφία 3/4 του μετοχικού κεφαλαίου που παρίσταται στη συνέλευση.
- Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μαζί με την έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή να αποσταλεί στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας για έγκριση. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να καταχωρηθεί στο Μητρώο των Ανωνύμων Εταιρειών και να δημοσιευθεί στο τεύχος των Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΕ

4.1 Γενικά στοιχεία

Η φορολογία αποτελεί τη βασική πηγή εσόδων όλων των κρατών. Επιτρέπει στα κράτη να χρηματοδοτούν τις πολιτικές τους και, επομένως, συνιστά θεμελιώδες στοιχείο της έννοιας της κυριαρχίας. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), οι φορολογικές πολιτικές αποτελούν κατά κύριο λόγο αρμοδιότητα των κρατών μελών τα οποία μπορούν να αναθέτουν μέρος των πολιτικών αυτών σε περιφερειακές αρχές ή στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, ανάλογα με τη θεσμική ή διοικητική οργάνωση των δημοσίων αρχών.

Επομένως, στον τομέα των φορολογικών εισπράξεων, η ευρωπαϊκή δράση είναι καθαρά επικουρική: δεν αποσκοπεί στην εναρμόνιση των εθνικών συστημάτων υποχρεωτικών φορολογικών εισφορών αλλά στο να καταστήσει τα συστήματα αυτά συμβατά τόσο μεταξύ τους όσο και με τους στόχους της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η φορολογία στο εισόδημα των νομικών προσώπων έχει επιβληθεί με το Ν.Δ. 3843/1958 και εφαρμόζεται από το Οικονομικό έτος 1959. μέχρι και το οικονομικό έτος 1958 ίσχυε η προβλεπόμενη από τον ν 1640/1919 φορολογία καθαρών προσόδων.

Μεταξύ φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές. Ειδικότερα:

Ομοιότητες,

- ο φόρος εισοδήματος τόσο στα φυσικά όσο και στα νομικά πρόσωπα επιβάλλεται στο συνολικό εισόδημα που προέρχεται από οποιαδήποτε πηγή.
- Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία κατοικούν στην Ελλάδα και τα νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν έδρα στην Ελλάδα, έχουν απεριόριστη φορολογική υποχρέωση, δηλαδή φορολογούνται για τα εισοδήματα, τα οποία αποκτούν στην ημεδαπή και αλλοδαπή, ενώ οι αλλοδαποί και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα έχουν περιορισμένη φορολογική υποχρέωση, δηλαδή φορολογούνται μόνο για τα εισοδήματα που αποκτούν στην Ελλάδα.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων ισχύει το σύστημα φορολογικής πιστώσεως.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων υπολογίζεται προκαταβολή φόρου ανερχόμενη στο 50%, στο ποσό κυρίου φόρου έναντι των εισοδημάτων της διανυόμενης διαχειριστικής περιόδου.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων ισχύει η διαδικασία βεβαιώσεως φόρου.

Διαφορές

- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων εφαρμόζεται η προοδευτική φορολογία, ενώ στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων εφαρμόζεται η αναλογική φορολογία.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων υπολογίζονται τα εισοδήματα από κινητές αξίες, πλην των μερισμάτων από ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες όταν φορολογούνται με ειδικό τρόπο και τα κέρδη από συμμετοχή περιορισμένης ευθύνης ή ως ετερόρρυθμος εταίρος σε ετερόρρυθμη εταιρία και συμπληρωματικός φόρος, ενώ στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων δεν επιβάλλεται συμπληρωματικός φόρος για τα εισοδήματα αυτά.

- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων αναγνωρίζεται από το νόμο έκπτωση από το φόρο της κλίμακας του φόρου, που προκύπτει με βάση τη κλίμακα, για τα αφορολόγητα ποσά που δικαιούται κάθε φορολογούμενος, ενώ στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων δεν εκπίπτει αντίστοιχο ποσό φόρου από το φόρο που προκύπτει με τον αναλογικό συντελεστή.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων τα εισοδήματα διακρίνονται κατά πηγή προελεύσεως, ενώ στην φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων δεν υπάρχει αντίστοιχη διάκριση.
- Στην φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων η δήλωση είναι δυνατόν να υποβληθεί στην αρμόδια οικονομική εφορία και με συστημένη επιστολή, ενώ δεν υπάρχει η ίδια δυνατότητα στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και τούτο διότι κατά την υποβολή της δηλώσεως καταβάλλεται η πρώτη δόση του οφειλόμενου κύριου φόρου, προκαταβολής και λοιπών συμβεβαιούμενων ποσών.

4.2 Η φορολογία μέσο οικονομικής πολιτικής

Η κυβέρνηση μεταβάλλει τη φορολογική πολιτική ανάλογα με τους οικονομικούς σκοπούς που επιδιώκει. Η μεταβολή μπορεί να πραγματοποιηθεί με τρεις τρόπους ,

1. με τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή,
2. με παραχώρηση, κατάργηση ή μετριασμό φορολογικών κινήτρων, και
3. με τη δυνατότητα λήψης αποσβέσεων μεγαλύτερων του κανονικού.

Γενικά η φορολογική πολιτική όταν μεταβάλλεται αποβλέπει στην αύξηση ή μείωση της αγοραστικής δύναμης του καταναλωτή και των ροών στην επιχείρηση. Αυτό γενικά επιτυγχάνεται με φορολογικά μέτρα και κίνητρα ή άρση κινήτρων και με επιδοτήσεις που μεταβάλλουν το ύψος των κεφαλαίων που διατίθενται για επενδύσεις προς την επιθυμητή κατεύθυνση, ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκεται.

Μεταβολή του φορολογικού συντελεστή: σε περίοδο ύφεσης τα φορολογικά μέτρα σκοπεύουν στην τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας με μείωση του φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται στα εισοδήματα και τα κέρδη ώστε να αυξηθεί η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και τα ποσά που διατίθενται για τις επενδύσεις. Αντιθέτως σε περίοδο έντονης οικονομικής δραστηριότητας και ταχείας οικονομικής ανάπτυξης με εμφάνιση ανεπιθύμητων πληθωριστικών τάσεων, αυτά αποβλέπουν στη χαλάρωση της δραστηριότητας για ανά αποδυναμωθούν και να τεθούν υπό έλεγχο οι πληθωριστικές πιέσεις.

Στην περίπτωση αυτή μειώνεται η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και τα κέρδη των επιχειρήσεων με αύξηση του φορολογικού συντελεστή ή και με την επιβολή ακόμη και έκτακτων εισφορών.

Φορολογικά κίνητρα: όταν επιθυμείται αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να αφαιρούν από τα κέρδη για να προσδιοριστεί το φορολογητέο εισόδημα, συγκεκριμένο ποσό από αυτά. Το ποσό αυτό ορίζεται συνήθως σαν ποσοστό επί της αξίας της νέας επένδυσης. διάφοροι νόμοι προέβλεπαν αφορολόγητη κράτηση ποσού της επένδυσης από τα κέρδη. Οι νόμοι δια των οποίων χορηγούνται κίνητρα ισχύουν για περιορισμένο αριθμό ετών. Οι πιο πρόσφατοι νόμοι είναι ο αναπτυξιακός 1892/90 και 2601/98.

Επιτάχυνση αποσβέσεων: έχουν επινοηθεί διάφορες μέθοδοι προσδιορισμού της ετήσιας απόσβεσης επί του πάγιου εξοπλισμού της επιχείρησης οι οποίες επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται κατ' επιλογή από την ίδια. Στην Ελλάδα παρόλο που δεν επιτρέπεται ακόμη η χρήση των μεθόδων αυτών, εκτός της μεθόδου του σταθερού ποσού, έχει επιτραπεί έμμεσα με νομοθετικά διατάγματα η επιταχυνόμενη ή η επιπρόσθετη απόσβεση των παγίων π.χ. με τη μέθοδο των αυξημένων συντελεστών, το ύψος της απόσβεσης αφαιρείται από τα έσοδα για τον προσδιορισμό αυτού που φορολογείται. Συνεπώς όσο μεγαλύτερη είναι η απόσβεση τόσο μικρότερη γίνεται η φορολογική υποχρέωση.

4.3 Υποχρεώσεις της Α.Ε προς ΔΟΥ

A) ΚΒΣ

1) Έκδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου(Α.Φ.Μ) . Για την θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων από τη ΔΟΥ της έδρας της Α.Ε πρέπει να ληφθεί πρώτα ο ΑΦΜ και μετά να προσκομισθούν αυτά για θεώρηση. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την χορήγηση του ΑΦΜ είναι τα εξής:

1) Αντίγραφο του καταστατικού επικυρωμένο.

2) Επικυρωμένη απόφαση της άδειας σύστασης της εταιρείας της Νομαρχίας ως και της σχετικής ανακοίνωσης της περίληψης του καταστατικού.

3) Δήλωση έναρξης δραστηριότητας εργασιών σε δύο αντίτυπα (έντυπο ΦΠΑ 001)

4) Βεβαίωση δήλωσης έναρξης δραστηριότητας. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται από τη ΔΟΥ της έδρας μετά την υποβολή του εντύπου ΦΠΑ (001) και την καταβολή πάγιου τέλους .Αν η ΑΕ προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση ή από διάσπαση κλάδου δεν καταβάλλεται το εν λόγω καθότι απαλλάσσεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του αριθμού 34 του νόμου 1884/90.

5) Μισθωτήριο συμβόλαιο ενοικίασής θεωρημένο απο τη ΔΟΥ του εκμισθωτου ή αντίγραφο των τίτλων ιδιοκτησίας των γραφείων της Α.Ε ή υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας αν πρόκειται απο μετατροπή ή συγχώνευση η έδρα της εταιρείας ως και τα γραφεία αυτής στεγάζονται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις.

6) Υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της εταιρείας προς τη ΔΟΥ που θα δηλώνει οτι οταν δημοσιευθει η περίληψη του καταστατικού στο ΦΕΚ θα προσκομισθει το σχετικο ΦΕΚ.

7) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο της δήλωσης φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

8) Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του τριπλότυπου είσπραξης του ΤΑΠΕΤ για την δημοσίευση της περίληψης του καταστατικού στο εθνικό τυπογραφείο.

9) Εξουσιοδότηση του νομίμου εκπροσώπου θεωρημένη απο την αστυνομία για την κατάθεση της δήλωσης έναρξης εργασιών του ΦΠΑ και την παραλαβή της σχετικής βεβαίωσης απο τη ΔΟΥ.

10) Φορολογική ενημερότητα όταν προέρχεται απο συγχώνευση μετατροπή ή εισφέρονται ακίνητα.

ΤΗΡΟΥΜΕΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τα υποχρεωτικά βιβλία που πρέπει να τηρεί μια ανώνυμη εταιρεία ανεξάρτητα απο το αντικείμενο των εργασιών της το μεγεθός της το μεγεθός της και το λογιστικό της σύστημα που εφαρμόζει είναι τα εξής:

α) Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών

Στο βιβλίο αυτό κατ'αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως.Ο ισολογισμός συνοδεύεται απο ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών.Τα πρόσωπα που έχουν οριστεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών-ισολογισμού.

β) Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο

Εδώ καταχωρούνται στο τέλος κάθε μήνα συγκεντρωτικά όλες οι λογιστικές εγγραφές όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων)

γ) Γενικό Καθολικό

Στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

δ) Αναλυτικά Καθολικά

Τα συγκεκριμένα τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

ε) Βιβλίο Αποθήκης

Το οποίο είναι επίσης αναλυτικό καθολικό αλλά κατ'εξαιρέση πρέπει να θεωρηθεί πριν χρησιμοποιηθεί.

στ) Βιβλίο Γραμματείων εισπρακτέων και Βιβλίο γραμματείων πληρωτέων

Σ'αυτά καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβάθμιων λογαριασμών γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα.

ζ) Βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων.

η) Βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων του διοικητικού Συμβουλίου.

θ) Βιβλίο Μετόχων

Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία όλων των μετόχων καθώς και ο αριθμός των μετόχων και των τίτλων που κατέχει ο καθένας....

ι) Βιβλίο μετοχών

Σ'αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι των ονομαστικών όσο και των ανώνυμων μετοχών κατά αριθμητική σειρά και κατά σειρά εκδόσεως. Στο βιβλίο μετοχών καταχωρούνται όχι μόνο οι οριστικοί τίτλοι αλλά και οι προσωρινοί τίτλοι.

ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

Κάθε Α.Ε υποχρεούται για να προσκομίσει στην Αρμόδια ΔΟΥ πριν από κάθε χρησιμοποίηση, για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα αναλυτικά Βιβλία που ορίζει ο Κ.Β.Σ εκτός από τα αναλυτικά καθολικά. Η νεοϊδρυθείσα Α.Ε για να θεωρήσει τα πρώτα βιβλία της στην αρμόδια Δ.Ο.Υ πρέπει να κάνει εγγραφή στα μητρώα αυτής για την οποία απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Καταστατικό της Α.Ε .
2. Φωτοαντίγραφο της αποφάσεως του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας που εγκρίνει την σύσταση της εταιρείας και της ανακοινώσεως αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ότι θα προσκομισθούν στις Δ.Ο.Υ δύο Φ.Ε.Κ στα οποία δημοσιεύθηκε η ανακοίνωση συστάσεως της Α.Ε .
- 4) Φωτοαντίγραφο της δήλωσης πληρωμής του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%.
- 5) Βεβαίωση του οικείου επιμελητηρίου για τον έλεγχο της επωνυμίας της Α.Ε.
- 6) Αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η Α.Ε μίσθωσε τα γραφεία της έδρας της.

7) Δήλωση έναρξης δραστηριότητας σε έντυπο της Δ.Ο.Υ το οποίο υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. Αφού έχει η εγγραφή στα μητρώα της Δ.Ο.Υ η Α.Ε προσκομίζει τα βιβλία της για θεώρηση στην υπηρεσία Κ.Β.Σ της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

Εκεί απαιτούνται τα ακόλουθα:

Α)βεβαίωση έναρξεως δραστηριότητας

Β) Υπεύθυνη δήλωση ότι η εταιρεία ως νεοσύστατη θεωρεί για πρώτη φορά Βιβλία και στοιχεία.

Γ) Βεβαίωση του Τ.Ε.Β.Ε ή του Τ.Α.Ε. για την ασφάλιση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε που έχουν συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο κατά ποσοστό 5% ή 3% αντίστοιχα.

Συγκεντρωτικές Καταστάσεις πελατών-προμηθευτών

Η υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων πελατών-προμηθευτών αποσκοπεί στη διασταύρωση των συναλλαγών του υπόχρεου και των συναλλασσόμενων με αυτόν και ειδικότερα στον:

Α) Έλεγχο καταχώρησης των εκδοθέντων φορολογικών στοιχείων στα τηρούμενα βιβλία και αποτροπή μη καταχώρησης αυτών.

Β) Εντοπισμό έκδοσης και λήψης εικονικών στοιχείων.

Γ) Εντοπισμό μη δήλωσης αμοιβών ή εισοδημάτων.

Χρονος υποβολής.

Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις υποβάλλονται για τις συναλλαγές κάθε ημερολογιακού έτους από 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους και μετά ανάλογα με το ψηφίο του Α.Φ.Μ του υπόχρεου. Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις αναφέρονται σε συναλλαγές του ημερολογιακού έτους και δεν συναρτάται η υποβολή τους με το χρόνο έναρξης και λήξης της διαχειριστικής περιόδου. Συνεπώς οι υπόχρεοι που υπέβαλαν δήλωση έναρξης εργασιών μεταγενέστερα από την έναρξη του ημερολογιακού έτους 2010 θα υποβάλλουν συγκεντρωτικές καταστάσεις από 30/9/2011 για τις συναλλαγές που διενέργησαν το έτος 2009, ανεξάρτητα αν αναφέρονται σε δωδεκάμηνο ή μικρότερο χρονικό διάστημα και ανεξάρτητα από το χρόνο έναρξης ή λήξης της διαχειριστικής περιόδου.

Συναλλαγές που καταχωρούνται στις καταστάσεις.

1)Συγκεντρωτική κατάσταση πελατών

-Αναλυτική καταχώρηση χονδρικών πωλήσεων προς επιτηδευματίες.

-Αναλυτική καταχώρηση χονδρικών πωλήσεων προς το δημόσιο για τις συναλλαγές του έτους 2010.

-Αναλυτική καταχώρηση είσπραξης αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και λοιπών δικαιωμάτων.

2)Συγκεντρωτική κατάσταση προμηθευτών

-Αναλυτική καταχώρηση χονδρικών αγορών από επιτηδευματίες.

-Αναλυτική καταχώρηση χονδρικών αγορών από το δημόσιο για τις συναλλαγές του έτους 2010 και εφεξής.

-Αναλυτική καταχώρηση πληρωμών αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και λοιπών δικαιωμάτων.

ΣΗΜ: Τα ασφάλιστρα συμπεριλαμβάνονται στις συγκεντρωτικές καταστάσεις διότι από τις διατάξεις δεν προβλέπεται η εξαίρεση τους.

Β) ΦΠΑ

1)ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.

2) Μισθοί μελών Δ.Σ. Ανωνύμων εταιρειών που είναι ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε εκτός του Ι.Κ.Α. Ασφαλιστικό Ταμείο.

3. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ Φ.Π.Α.

4. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.

ΜΕ την ΠΟΛ 1120/6.8.20120 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών παρέχονται οδηγίες και διευκρινίσεις για την υποβολή περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ μετά και την τελευταία αύξηση των συντελεστών που ισχύει από 1/7/2010.

Η εγκύκλιος έρχεται σε συνέχεια της εγκυκλίου ΠΟΛ 1098/21.06.2010, με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 4 και 7 του Ν. 3845/2010 σχετικά με την από 01.07.2010 αύξηση των συντελεστών ΦΠΑ. Το πλήρες κείμενο της εγκυκλίου έχει ως εξής:

1. Περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ

Οι περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ για τις φορολογικές περιόδους από το τρίτο τρίμηνο ή τον 7ο μήνα του 2010 και εφεξής θα υποβάλλονται:

- Από τους υποκείμενους με βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ με τη χρήση του νέου εντύπου των δηλώσεων αυτών (Φ2 - ΕΚ/ΟΣΗ 2010 050 - ΦΠΑ) βάσει των διατάξεων της ΑΥΟ ΠΟΛ. 1112/14.07.2010.

- Από τους υποκείμενους με βιβλία Α' κατηγορίας του ΚΒΣ με τη χρήση του υφιστάμενου εντύπου (Φ3 - ΕΚ/ΟΣΗ 2005 051 - ΦΠΑ), αφού διορθωθούν χειρόγραφα οι παλιοί συντελεστές (9 - 4,5 - 19 - 6 - 3 - 13) και στη θέση τους αναγραφούν οι νέοι (11 - 5,5 - 23 - 8 - 4 - 16).

Προκειμένου για τη συμπλήρωση του νέου εντύπου (Φ2 - ΕΚ/ΟΣΗ 2010 050 - ΦΠΑ) της περιοδικής δήλωσης και ειδικότερα του Πίνακα Βγ «ΕΙ/ΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ» διευκρινίζουμε ότι:

- Στον κωδικό 344 αναγράφονται οι ενδοκοινοτικές λήψεις υπηρεσιών του άρθρου 14 παρ. 2α του Κώδικα ΦΠΑ (δηλαδή οι λήψεις υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στους Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες). Σημειώνεται ότι οι αγορές και εισαγωγές παγίων δεν περιλαμβάνονται πλέον στους «ειδικούς λογαριασμούς» (πίνακας Βγ) της περιοδικής δήλωσης.

- Στον κωδικό 345 αναγράφονται οι ενδοκοινοτικές παροχές υπηρεσιών του άρθρου 14 παρ. 2α του Κώδικα ΦΠΑ (δηλαδή οι παροχές υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στους Ανακεφαλαιωτικούς Πίνακες).

- Στον κωδικό 343 αναγράφονται οι πράξεις λήπτη αγαθών, όπως ανακυκλώσιμα και οι άλλες λήψεις υπηρεσιών εκτός αυτών του κωδικού 344.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις:

α) Έκδοσης «Ειδικού Ακυρωτικού Στοιχείου» (βάσει των διατάξεων του άρθρου 23, παραγρ. 2ε' του ΚΒΣ) από την 01.07.2010 και μετά προκειμένου να ακυρωθεί στοιχείο που εκδόθηκε μέχρι τις 30.06.2010.

β) Λήψης στοιχείου με ημερομηνία έκδοσης από 01.07.2010 και μετά εκδοθέντος με εσφαλμένη χρήση των ισχυόντων μέχρι 30.06.2010 συντελεστών.

γ) Παραλαβής φορολογικού στοιχείου εκδοθέντος με ημερομηνία έκδοσης μέχρι 30.06.2010 μετά την προθεσμία που ορίζεται για το χρόνο ενημέρωσης των βιβλίων από τις διατάξεις του ΚΒΣ (με αποτέλεσμα να πρέπει να συμπεριληφθεί σε περιοδική δήλωση επόμενης φορολογικής περιόδου), καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία προκύπτουν δυσχέρειες στη συμπλήρωση της περιοδικής δήλωσης των φορολογικών περιόδων από το 3ο τρίμηνο ή τον 7ο μήνα του 2010 και μετά λόγω της αύξησης των συντελεστών ο εκδότης ή ο λήπτης του στοιχείου ανάλογα θα πρέπει:

α) Να συμπεριλαμβάνει στους οικείους κωδικούς φορολογητέων εκρών ή εισρών της περιοδικής δήλωσης την αναγραφόμενη επί του στοιχείου φορολογητέα αξία.

β) Να συμπεριλαμβάνει στους οικείους κωδικούς φόρου εκρών ή εισρών της περιοδικής δήλωσης τον αναλογούντα βάσει των αυξημένων συντελεστών ΦΠΑ (και όχι τον αναγραφόμενο επί του φορολογικού στοιχείου) και

γ) Να αναγράφει στους κωδικούς 402 ή 412 της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ (λοιπά προστιθέμενα ή αφαιρούμενα ποσά κατά περίπτωση), η διαφορά του μεταξύ του αναγραφόμενου επί του φορολογικού στοιχείου και του αναλογούντος βάσει των αυξημένων συντελεστών φόρου προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ του υπολοίπου ΦΠΑ των βιβλίων της επιχείρησης με αυτό της περιοδικής δήλωσης. Περαιτέρω διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις υποβολής τροποποιητικών ή εκπρόθεσμων περιοδικών δηλώσεων για φορολογικές περιόδους μέχρι

30.06.2010 θα χρησιμοποιούνται είτε τα παλιά έντυπα μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους (μετά από χειρόγραφη διόρθωση των συντελεστών για πράξεις μετά τις 15.03.2010, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1033/2010) είτε τα νέα έντυπα μετά από χειρόγραφη διόρθωση των αναγραφόμενων συντελεστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 :ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ Α.Ε

5.1 Γενικά περι φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων

Η έννοια του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις δίνεται από το άρθρο 28 του Ν.2238/1994. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα.

Η επιχείρηση αποτελεί μεμονωμένη ή συμπωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους καθώς και η πώληση μέσα σε δύο χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

Θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις :

Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων εκτός από τις επιχειρήσεις των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.

Κέρδος θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου το οποίο πουλήθηκε και της αξίας αυτού κατά το χρόνο της αγοράς. Ως αξία πώλησης λαμβάνεται αυτή που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α'). Αν όμως το τίμημα που αναφέρεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται το αναφερόμενο σ' αυτά το συμβόλαιο τίμημα.

Ειδικά για της περιοχές που δεν ισχύει το αντικείμενο σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνεται : Το τίμημα από της πωλήσεις των πιο πάνω ακινήτων που αναφέρεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος της αξίας κατά περίπτωση που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.

Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας οι οποίες έχουν κατατμηθεί. ;φέλεια θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αξίας της έκτασης η οποία πουλήθηκε και της αξίας της πριν από την κατάτμηση.

Ως αξία πώλησης λαμβάνεται αυτή που προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν.1249/1982. Αν όμως το τίμημα που αναφέρεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια είναι μεγαλύτερο από την πιο πάνω αξία ως ακαθάριστο έσοδο λαμβάνεται το αναφερόμενο σ'αυτά τα συμβόλαια τίμημα.

Ειδικά για της περιοχές όπου δεν ισχύει το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται: Το τίμημα από της πωλήσεις των πιο πάνω ακινήτων που αναφέρεται στα οικεία πωλητήρια συμβόλαια.

Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος της αξίας κατά περίπτωση που φορολογήθηκε και της πραγματικής αξίας του ακινήτου η οποία εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία μεταβίβασης ακινήτων. Η διαφορά αυτή μειώνεται με τις δαπάνες που βαρύνουν τον πωλητή. Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμως. Τα κέρδη από τις παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου, του κοινωνού και του εταίρου διαχειριστή της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Ο μισθός που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρεία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της για της υπηρεσίες που παρέχουν βασει ειδικής σύμβασης

μισθωσης εργασίας ή εντολής εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε εκτός του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασφαλιστικό οργανισμό ή Ταμείο.

Θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και η πραγματοποιηθείς αυτόματη υπερτίμηση του παγίου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή.

Κατ' εξαίρεση η υπερτίμηση από την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται για την άσκηση του αντικείμενου των εργασιών της επιχείρησης απαλλάσσεται από το φόρο εφόσον εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού και φορολογείται σε περίπτωση διανομής του ή διάλυσης της επιχείρησης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Κατά τον υπολογισμό του υπερτιμήματος από την πώληση του ακινήτου εξαιρουμένου του υπερτιμήματος που προκύπτει από την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου ως τιμή πώλησης δεν δίνεται να ληφθεί ποσό μικρότερο της αξίας όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων.

Ειδικά για τα ακίνητα που αποτέλεσαν αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ν.1665/1986 και μεταβιβάζονται λόγω λήξης της σύμβασης αυτής ή εξαγοράζονται πριν από τη λήξη της μίσθωσης από το μισθωτή ως αξία πώλησης αυτών λαμβάνεται αυτή που καθορίζεται από τους όρους της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που είχε υπογραφεί. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που το ακίνητο μεταβιβάζεται σε τρίτο πρόσωπο πλην του μισθωτή ή των κληρονόμων του εφόσον υπεισέλθουν στη θέση του θανούντος μισθωτή λόγω κληρονομικής διαδοχής.

Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι προκύπτοντας τόκοι υπερημερίας λόγω καθυστέρησης στην καταβολή του πιστωθέντος τιμήματος δεν λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες αλλά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις με την προϋπόθεση ότι αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική επιχείρηση στην Ελλάδα ή προκειμένου για αλλοδαπό ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης.

Ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις λογίζονται και οι τόκοι που επιδικάζονται με δικαστική απόφαση. Οι αποδόσεις από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ.

5.2 Αντικείμενο φόρου

Αντικείμενο του φόρου είναι:

-Στις ανώνυμες εταιρείες (ημεδαπές) με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες, το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Τα διανεμόμενα κέρδη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

-Στις τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες (ημεδαπές) το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή μετά την αφαίρεση του μέρους αυτών που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης γίνεται επιμερισμός των συνολικών καθαρών κερδών ανάλογα με το ύψος των φορολογούμενων εσόδων και των αφορολόγητων ή φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εσόδων. Περαιτέρω σε περίπτωση διανομής στα ανωτέρω προκύψαντα φορολογούμενα κέρδη προστιθέμενο μέρος των αφορολόγητων κερδών ή των φορολογούμενων κατ'ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης που αναλογούν στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή μετά την αναγωγή του εξευρισκομένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρο.

- Στις ανώνυμες εταιρείες (ημεδαπές) οι οποίες απαλλάσσονται του φόρου βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, αντικείμενο φόρου είναι τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη, μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτά φόρο εισοδήματος.

-στις δημοσιές, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα ανεξάρτητα αν αποτελούν ή όχι ίδια νομικά πρόσωπα το συνολικό εισόδημα ή κέρδος.

-Στους συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί νόμιμα και στις ενώσεις ατόνιστο συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος που προκύπτει στην ημεδαπή ή αλλοδαπή πριν από την αφαίρεση των χορηγούμενων εκπτώσεων στα μέλη τούτα διανεμόμενα κέρδη και οι χορηγούμενες εκπτώσεις στα μέλη λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

-στις αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρείας και στους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς οι οποίοι αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων το καθαρό εισόδημα ή κέρδος το οποίο προκύπτει από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα ,καθώς και το καθαρό κέρδος το οποίο προκύπτει από τη μόνιμη εγκατάσταση της επιχείρησης στην Ελλάδα κατά την έννοια του άρθρου 100.

5.3 Προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος

Το καθαρό εισόδημα της ανώνυμης εταιρείας όπως και κάθε επιχείρησης που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, είναι η διαφορά μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων και των εκπιπτόμενων δαπανών, όπως τα δύο αυτά μεγέθη προσδιορίζονται με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις κατά την εξίσωση:

ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ= ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Σύμφωνα με την παρ.7 του άρθρου 105 του ν.2238/1994 το ποσό που απομένει μετά την αφαίρεση από το ακαθάριστα έσοδα των αναγνωριζόμενων ως εκπιπτόμενες δαπάνες απατάει το συνολικό καθαρό εισόδημα των νομικών προσώπων μεταξύ των οποίων της ανώνυμης εταιρείας και της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Επιβάλλεται επομένως να προσδιοριστούν ποια εννοούμε ακαθάριστα έσοδα και ποιές εκπιπτόμενες δαπάνες.

5.4 Ακαθάριστα έσοδα

Ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται:

Α) το τίμημα των πωλήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί καθώς και οι αμοιβές από παροχή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί.

Β) το εισόδημα από ακίνητα, κινητές αξίες, από συμμετοχή σε άλλες εμπορικές επιχειρήσεις ,από γεωργικές επιχειρήσεις καθώς και κάθε εισόδημα από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Δηλαδή τα ακαθάριστα έσοδα των ανωνύμων εταιρειών απαρτίζονται από :

- Το τίμημα των οριστικών πωλήσεων Ε.Γ.Λ.Σ. που έχουν πραγματοποιηθεί: Λογ: 70-72 και 74, 81-84

- οι αμοιβές από παροχή υπηρεσιών: Λογ: 73, ορισμένοι Υπολογαριασμοί: 75,81-84

-το εισόδημα από ακίνητα: Λογ: 75.04-75.09

-το εισόδημα από γεωργικές επίχ/σεις Λογ.: 70-72 και 74

- το εισόδημα από αλλοδαπές επιχ/σεις Λογ:76

5.5 Φορολογική διάκριση των εισοδημάτων της ανώνυμης εταιρείας

Σύμφωνα με της διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 106 του ν.2238/1994:

Όταν μεταξύ των εισοδημάτων ανωνύμων εταιρειών συμπεριλαμβάνονται και μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες τα εισοδήματα αυτά αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη προκειμένου να υπολογιστούν τα φορολογητέα κέρδη της. Σε περίπτωση όμως που στα καθαρά κέρδη της ΑΕ συμπεριλαμβάνονται εκτός από τα μερίσματα και τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες και εισοδήματα φορολογητέα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή αφορολόγητα έσοδα και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών που αναλογούν στα εισοδήματα, λαμβάνονται τα συνολικά καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς τους.

2) Αν στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τους ισολογισμούς των ΑΕ συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών τους, προστίθεται σε αυτά το μέρος των αφορολόγητων εσόδων που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη με οποιαδήποτε μορφή μετά την αναγωγή του εξευρισκομένου αυτού ποσού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου.

Αν όμως τα αφορολόγητα έσοδα της ΑΕ είναι μεγαλύτερα από τα προκύψαντα βάση ισολογισμού, καθαρά κέρδη και περαιτέρω λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή. Το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα της ΑΕ κατά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρο.

Στη περίπτωση αυτή επί της ζημίας που προκύπτει μετά τη λογιστική αναμόρφωση των προκυψάντων αποτελεσμάτων η οποία λαμβάνει χώρα με την υποβολή της δήλωσης

5.6 Υπολογισμός φόρου των ΑΕ

Ο φόρος της ανώνυμης εταιρείας υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα της υπόχρεης ΑΕ, με φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με την τροποποίηση του άρθρου 109ν.2238/1994.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΟΡΟΥ

Χρήση 2004 με συντελεστή 35%

Χρήση 2005 με συντελεστή 32%

Χρήση 2006 με συντελεστή 29%

Χρήση 2007 και επόμενα έτη με συντελεστή 25%

Επιπλέον επιβάλλεται και συμπληρωματικός φόρος στο εισόδημα από ακίνητα που αποκτά η εταιρεία με συντελεστή 3%.

Συμφώνα λοιπόν με τα παραπάνω ο φόρος εισοδήματος των ανωνύμων εταιρειών υπολογίζεται επί του συνολικού φορολογητέου εισοδήματος της εταιρείας, πριν από την αφαίρεση των διανεμόμενων κερδών.

Ο συντελεστής φορολογίας των κερδών ανέρχεται πλέον σε 25% και ισχύει για όλες της κατηγορίες ΑΕ :

Βιομηχανικές εμπορικές ξενοδοχειακές κτλ.

5.7 Προσδιορισμός οφειλόμενου φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος εξευρίσκεται με πολλαπλασιασμό του φορολογητέου εισοδήματος επί των συντελεστή φορολογίας της εταιρείας (25%).δηλ :

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ = ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ *

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ 25%

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και τον συμπληρωματικό φόρο εκπίπτουν:

A) ο φόρος που προκαταβλήθηκε έναντι του φόρου εισοδήματος της κλεισμένης χρήσης.

B) ο φόρος που παρακρατήθηκε από τα εισοδήματα της κλεισμένης χρήσης.

Γ) ο φόρος που αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων που διανέμονται.

Δ) ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτή και υπόκειται σε φόρο.

Ο φόρος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό που προέρχεται από τα ακίνητα και το εισόδημα από κινητές αξίες. Η κατηγορία του εισοδήματος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μερίσματα και τόκους από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ανωνύμων εταιρειών είτε προέρχονται από τόκους τίτλων έντοκων καταθέσεων και κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια. _

5.8 Η διάθεση κερδών της ανώνυμης εταιρείας

Σκοπός κάθε επιχείρησης συνεπώς και της ανώνυμης εταιρείας είναι η πραγματοποίηση κερδών και η διανομή αυτών στους φορείς της δηλαδή:

Προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία στους μετόχους, στα μέλη του ΔΣ, στους ιδρυτές,

Στο προσωπικό της για την συμβολή τους στην πραγματοποίηση του κέρδους ή ακόμα και σε τρίτους λόγω συμβατικής προς αυτούς υποχρέωσης. Τμήμα όμως των κερδών δεν εξέρχεται από το νομικό πρόσωπο της εταιρείας, δεν διανέμεται αλλά με βάση τις διατάξεις του νόμου ή του καταστατικού ή ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων παραμένουν στην εταιρεία με την μορφή ποικιλώνυμων αποθεματικών ή κερδών εις νέων.

Ο όρος λοιπόν διάθεση κερδών περιλαμβάνει τόσο τη διανομή στην οποία υπάγονται τα κέρδη που εξέρχονται από την εταιρεία όσο και την αποθεματοποίηση των κερδών στην οποία περιλαμβάνονται τα κέρδη που δεν διανέμονται και τα οποία παραμένουν στην εταιρεία.

Η κατά των νομό υποχρεωτική διάθεση των κερδών αφορά αποκλειστικά τα κέρδη της κλεισμένης χρήσης και όχι τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις ή από ποσά που λαμβάνονται αποσχηματισμένα διανεμίσουμε αποθεματικά.

Διανεμιθέντα αποθεματικά είναι τα ελεύθερα αποθεματικά εκείνα δηλαδή που σχηματίστηκαν με ελεύθερη απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης καθώς και τα καταστατικά αποθεματικά τα οποία προορίζονται να διανεμηθούν.

Διανεμιθέντα είναι και τα αφορολόγητα αποθεματικά των διαφόρων αναπτυξιακών νόμων.

5.9 Πολιτική διάθεσης κερδών

Η τακτική που ακολουθεί η διοίκηση της εταιρείας σχετικά με τη διάθεση των κερδών της χρήσεως για την οποία έγινε λόγος στη προηγούμενη παράγραφο δηλαδή η διατήρηση κάποια σχέσεως μεταξύ διανεμόμενων και μη κερδών λέγεται πολιτική κερδών ή πολιτική μερισμάτων ή ακόμη και πολιτική σταθεροποιήσεως των μερισμάτων. Η πολιτική αυτή αντιμετωπίζεται κάθε χρόνο από την εταιρεία κατά την κατάρτιση των αιτήσεων οικονομικών καταστάσεων της.

Την διάθεση των κερδών διέπουν δυο αντίρροπες τάσεις. Η μια που τείνει στη διανομή του μεγαλύτερου ποσοστού κερδών στους μετόχους και λοιπούς δικαιούχους και η άλλη που τείνει στη διατήρηση της επιχείρησης του μεγαλύτερου ποσού των κερδών.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζονται υπέρ της διανομής των κερδών είναι οι εξής:

A) ο νόμος ή το καταστατικό της εταιρείας επιβάλλουν τη διανομή στους

μετόχους και λοιπούς δικαιούχους ενός τμήματος των κερνώντας επιταγές αυτές του νόμου ή του καταστατικού δεν μπορεί να αγνοεί η διοίκηση της εταιρείας και η γενική συνέλευση των μετόχων.

Β) το κύρος που έχει ή προσπαθεί να αποκτήσει στην αγορά η επιχείρηση υπαγορεύουν τη διανομή υψηλών μερισμάτων.

Γ) μια κατηγορία μετόχων αποβλέπει στη διανομή όσων το δυνατόν μεγαλύτερων μερισμάτων γιατί και στις χρήσεις που η εταιρεία πραγματοποιεί χαμηλά κέρδη κρίνεται σκόπιμη η διανομή έστω και μικρού μερίσματος για να έχουν οι μέτοχοι ένα τρέχον εισόδημα.

Δ) η προσέλευση κεφαλαίων είτε ιδίων (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου) είτε ξένων υπαγορεύει τη διανομή σταθερών και υψηλών μερισμάτων.

Ε) η μη διανομή μερίσματος έστω σε μία χρήση πιθανών να έχει δυσμενής συνέπειες στις τιμές των μετοχών τους που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν στο να μη διανέμουν οι επιχειρήσεις το σύνολο των κερδών τους σε μετρητά είναι οι εξής:

Α) το καταστατικό της εταιρείας πιθανόν να επιβάλλει το σχηματισμό διάφορων αποθεματικών και οπωσδήποτε του τακτικού αποθεματικού που επιβάλλεται από το νόμο.

Β) καθοριστικό ρόλο στη πολιτική κερδών διαδραματίζει η δυνατότητα δημιουργίας αφορολόγητων αποθεματικών με βάση της διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων που κάθε φορά ισχύουν.

Γ) η επέκταση της επιχείρησης κυρίως σε αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις με δυνατότητες εξαπλώσεως επιβάλλει την αυτοχρηματοδότηση της με αδιανέμητα κέρδη τα οποία είτε τα επενδύει σε πάγιες εγκαταστάσεις είτε τα χρησιμοποιούν ως κεφάλαιο κίνησης .

Δ) η ρευστότητα της επιχείρησης και η ανάγκη εξοφλήσεως ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων υποχρεώνει τη διοίκηση της εταιρείας στη δημιουργία αποθεματικών από τα κέρδη κάθε χρήσης.

Ε) οι περισσότεροι επενδυτές προτιμούν τις επιχειρήσεις που καταβάλλουν σταθερό μέρισμα. Γιατί οι διευθυντές των επιχειρήσεων που έχουν την τάση να εφαρμόζουν μια σχετικά σταθερή πολιτική μερίσματος και αναγγέλλουν αύξηση μερίσματος μόνο όταν προβλέπουν ότι θα μπορέσουν και στο μελών να διατηρήσουν το μέρισμα σταθερό τουλάχιστον στο ύψος του αναγγελλόμενου μερίσματος .γιατί παρακρατούνται κέρδη στις πολύ κερδοφόρες χρήσεις για να διατεθούν για την πληρωμή μερισμάτων στις χρήσεις που τα κέρδη δεν επαρκούν και να επιτευχθεί η συνέχιση της διανομής σταθερού μερίσματος. Σημαντικό ρόλο επίσης παίζει η σταθερότητα και η πορεία των κερδών.

◆ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

(κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της τακτικής συνελεύσεως):

- Πρόσθετο μέρισμα
- Αμοιβές και ποσοστά Δ.Σ.
- Μέρισμα στο προσωπικό
- Αποθεματικά (φορολογημένα και αφορολόγητα)

◆ΚΡΑΤΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

Όλα τα είδη των μερισμάτων εκτός από το μέρισμα σε μετοχές συνεπάγονται τη μείωση της καθαρής περιουσίας της επιχείρησης.

Παρακάτω αναφέρονται λίγα λόγια για τα είδη των μερισμάτων:

α) μέρισμα σε μετρητά: Για να αποφασίσει η γενική συνέλευση τη διανομή μερίσματος σε μετρητά πρέπει να υπάρχουν κέρδη της κλεισμένης χρήσης ή προηγούμενων χρήσεων ή διανεμήσιμα

αποθεματικά αλλά επίσης να υπάρχουν και τα απαραίτητα μετρητά. Η ρευστότητα λοιπόν της επιχείρησης μελετάται πριν από κάθε απόφαση διανομής μερίσματος και μάλιστα σταθμίζεται η στατική ρευστότητα της επιχείρησης δηλαδή η τωρινή ταμιακή της θέση αλλά και η δυναμική ρευστότητα αυτής δηλαδή η μελλοντική της ταμιακή θέση.

β) μέρισμα σε μετοχές : όταν η εταιρεία επιθυμεί να διατηρήσει τα κέρδη που πραγματοποίησε αλλά ταυτόχρονα να ικανοποιήσει και τους μετόχους για το ποσό του μερίσματος εκδίδει νέες μετοχές που τις διανέμει χωρίς αντάλλαγμα στους μετόχους ανάλογα με τις κατεχόμενες από κάθε μέτοχο μετοχές. Οι δωρεάν παρεχόμενες μετοχές γίνονται ευμενώς δεκτές από τους μετόχους γιατί αυξάνουν την εμπορευσιμότητα των μετοχών.

γ) μέρισμα σε περιουσιακά στοιχεία: πρόκειται για μέρισμα σε είδος που καταβάλλεται με αλλά περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης εκτός από μετρητά. Τέτοια στοιχεία είναι συνήθως χρεόγραφα εκδόσεως άλλων επιχειρήσεων που κατέχει η επιχείρηση, εμπορεύματα,οικοπεδα και άλλες επενδύσεις.

δ) μέρισμα σε scrip : στην αλλοδαπή έχει επινοηθεί η προσωπική αναβολή της καταβολής του μερίσματος στις περιπτώσεις που η εταιρεία πραγματοποιεί κέρδη αλλά αντιμετωπίζει προσωρινή δυσκολία στην ταμιακή ρευστοτητα..ετσι εκδίδει και παραδίδει στους μετόχους αντί μετρητών ένα πιστωτικό τίτλο που προλαμβάνει υπόσχεση της εταιρείας να καταβάλλει το ποσό που αναγράφεται στον τίτλο συνήθως σε καθορισμένη ημερομηνία.

♦ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ως πρώτο μέρισμα εννοούμε το μέρισμα που η εταιρεία υποχρεούται σύμφωνα με το νόμο να διανείμει στις μετόχους πρώτο μέρισμα που διανέμεται υποχρεωτικά στους μετόχους υπολογίζεται με βάση το καταβεβλημένο κεφάλαιο και με βάση τα κέρδη της χρήσεως:

Υπολογισμός με βάση το κεφάλαιο:

Συμφώνα με το νόμο 2190/1920 από τα καθαρά κέρδη της χρήσεως κρατείται για καταβολή 6% τουλάχιστον επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Υπολογισμός με βάση τα καθαρά κέρδη της χρήσης :

Συμφώνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις που επιβάλουν φόρο εισοδήματος επί του συνόλου των κερδών χρήσης :

- από το ποσό που εξευρίσκεται με βάση το καταβεβλημένο κεφάλαιο με συντελεστή 6% πρέπει να αφαιρεθεί ο αναλογούν φόρος εισοδήματος (υπολογισμένος επί του πόσου με το συντελεστή φορολογίας της εταιρείας 25%) και

- για τον υπολογισμό του μερίσματος με βάση τα κέρδη χρήσης από τα συνολικά κέρδη πρέπει να αφαιρεθεί ο αναλογούν φόρος εισοδήματος υπολογισμένος με το συντελεστή φορολογίας 25% από το ποσό που απομένει να αφαιρεθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό και το 35% του υπόλοιπου λογίζεται ως πρώτο μέρισμα.

5.10 Τακτικό αποθεματικό

Αποθεματικά είναι τα συσσωρευμένα καθαρά κέρδη που ενέχουν διανεμηθεί ούτε έχουν ενσωματωθεί στο κεφάλαιο με το οποίο επέρχεται

αύξηση της εταιρικής περιουσίας. Συμφώνα με το άρθρο 44του ν.2190/1920 αφαιρείται το 1/20 των καθαρών κερδών προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και η αυτή αφαίρεση παύει να ισχύει αν φθάνει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου. Μονή προϋπόθεση για να γεννηθεί υποχρέωση της εταιρείας για διενέργεια κράτησης τακτικού αποθεματικού είναι η συγκεκριμένη χρήση να έχει κλείσει με κέρδη.

5.12.1 Φορολογία τακτού αποθεματικού.

A) άντληση κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό από τα κέρδη της χρήσης

-Το τακτικό αποθεματικό αντλείτε από τα κέρδη της χρήσεως μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος και συνεπώς σχηματίζεται από φορολογητέα κέρδη.σε περίπτωση όμως ανεπάρκειας φορολογητέων κερδών είναι δυνατό τμήμα ή και ολόκληρη η κράτηση του τακτικού αποθεματικού να σχηματίζεται από αφορολόγητα έσοδα ,από έσοδα φορολογημένα κατάδικο τρόπο ή και μερίσματα μετοχών συμμετόχων και χρεόγραφα.

B) άντληση κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό από αφορολόγητα

έσοδα. Το συμβούλιο επικρατείας αποφάσισε ότι η μεταφορά ενός πόσου από τον ειδικό λογαριασμό της αφορολόγητης κράτησης στο τακτικό αποθεματικό συνεπάγεται με την απώλεια της ιδιότητας του αφορολόγητου. Σε περίπτωση άντλησης της κράτησης για τακτικό αποθεματικό από τα αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται κατά την χρήση βάσει των αναπτυξιακών νομών θα υπαχθέν σε φορολογία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 :ΛΥΣΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

6.1 Λύση Ανώνυμης Εταιρείας

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η Ανώνυμη Εταιρεία αποτελεί μια γνήσια μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας, με αποτέλεσμα τα πρόσωπα των μετόχων να είναι αδιάφορα και σημασία να έχει μόνο η καταβολή της εισφοράς. Στον κεφαλαιουχικό αυτό χαρακτήρα της ΑΕ ανταποκρίνονται και οι λόγοι λύσης της, καθώς τυχόν μεταβολή στα πρόσωπα των μετόχων (π.χ. θάνατος, πτώχευση) ή μονομερής δήλωσή τους για λύση της εταιρείας με καταγγελία **δεν** αποτελούν λόγους λύσης προβλεπόμενους από το νόμο, όπως συμβαίνει στις προσωπικές εταιρείες.

Οι λόγοι λύσης της ΑΕ προβλέπονται περιοριστικά στο Ν.2190/1920. Συγκεκριμένα, η ΑΕ λύεται με την πάροδο του χρόνου διάρκειας που προβλέπει το καταστατικό, δεδομένου ότι οι ΑΕ ιδρύονται πάντοτε για ορισμένο χρόνο. Ωστόσο, η Γενική Συνέλευση, η οποία συγκεντρώνει αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας, μπορεί να αποφασίσει την παράταση της εταιρείας με συναφή τροποποίηση του καταστατικού της. Εντούτοις αποκλείεται η σιωπηρή παράταση της εταιρείας, με αποτέλεσμα μετά την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της η εταιρεία να τελεί αυτομάτως υπό εκκαθάριση ακόμη και αν συνεχίζεται η δραστηριότητά της. Η Γενική Συνέλευση μπορεί επίσης να αποφασίσει την πρόωρη λύση της ΑΕ, πράγμα που συνεπάγεται τροποποίηση του καταστατικού της. Λόγο λύσης της ΑΕ αποτελεί και η κήρυξη της σε κατάσταση πτώχευσης. Στην περίπτωση αυτή κατ'εξάιρεση δεν ακολουθείται το στάδιο της εκκαθάρισης, αλλά τη διοίκηση και διαχείριση της περιουσίας της ΑΕ αναλαμβάνει ο σύνδικος της πτώχευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις της πτωχευτικής νομοθεσίας, εκκαθάριση δε ακολουθεί μόνο εάν μετά την περάτωση της πτώχευσης παραμένει εταιρική περιουσία. Σε κάθε περίπτωση η λύση της εταιρείας υπόκειται σε διατυπώσεις δημοσιότητας. Ο πρόσφατος Ν. 3604/2007 επέφερε σημαντικές τροποποιήσεις στο ισχύον δίκαιο, καταργώντας το σύστημα ανάκλησης της άδειας σύστασης ΑΕ από τη διοίκηση και εισάγοντας για πρώτη φορά το θεσμό της δικαστικής λύσης της ΑΕ. Τα είδη δικαστικής λύσης που προβλέπονται στο νόμο είναι δύο: Α)η λύση μετά από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον και Β)η λύση μετά από αίτηση των μετόχων.

Το πρώτο είδος δικαστικής λύσης γίνεται για λόγους που αφορούν κυρίως τη μη καταβολή ή την απώλεια του κεφαλαίου και οι οποίοι κατά το προγενέστερο δίκαιο δικαιολογούσαν την ανάκληση της άδειας σύστασης. Συγκεκριμένα, η ΑΕ λύεται, εάν κατά τη σύσταση της δεν καταβλήθηκε, ολικά ή μερικά, το καταβλητέο μετοχικό κεφάλαιο, εάν η εταιρεία δεν έχει το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζεται κάθε φορά από το νόμο, εάν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και η ΓΣ δεν λαμβάνει τα προβλεπόμενα μέτρα και τέλος εάν η εταιρεία δεν έχει υποβάλει προς καταχώριση οικονομικές καταστάσεις τριών (3) τουλάχιστον συνεχών διαχειριστικών χρήσεων, εγκεκριμένες από τη ΓΣ.

Η λύση μπορεί να ζητηθεί από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, στα πρόσωπα δε αυτά συγκαταλέγεται ρητά και ο Υπουργός Ανάπτυξης ή η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή. Αυτό σημαίνει ότι η /ιοίκηση δεν μπορεί μεν να ανακαλέσει αυτοδύναμα την άδεια σύστασης της ΑΕ, μπορεί όμως να ζητήσει τη δικαστική της λύση για τους ίδιους περίπου λόγους, γεγονός που συνιστά ένδειξη επιβίωσης της ενεργού εποπτείας της Διοίκησης επί της λειτουργίας των ΑΕ.

Η αίτηση εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας από το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαστήριο, πριν εκδώσει την απόφαση του, παρέχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης, εκτός αν αιτιολογημένα θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είναι άσκοπο. Η προθεσμία αυτή μπορεί να είναι δύο έως έξι μήνες και μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις μήνες. Εάν παρασχεθεί η ανωτέρω προθεσμία, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει μέτρα για την προσωρινή ρύθμιση των εταιρικών υποθέσεων. Η αίτηση για λύση της εταιρείας και η απόφαση που διατάσσει τη λύση της υπόκεινται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

Το δεύτερο είδος δικαστικής λύσης, που αφορά μόνο τις μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες, είναι η περίπτωση κατά την οποία η συνέχιση της εταιρείας αποβαίνει αδύνατη (ιδίως λόγω ίσων συμμετοχών) και μάλιστα κατά τρόπο προφανή και μόνιμο. Πρόκειται για το γνωστό που παραλύει την λειτουργία της εταιρείας. Ενάγοντες μπορεί να είναι μόνο μέτοχος ή μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ενώ μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του κεφαλαίου, μπορούν να παρέμβουν στη σχετική δίκη. Και στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο μπορεί να παράσχει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία για άρση των λόγων λύσης.

Με αίτηση των μετόχων που έχουν ασκήσει παρέμβαση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εξαγορά από αυτούς του συνόλου των μετοχών του ενάγοντος ή των εναγόντων. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο ορίζει και το αντάλλαγμα, που πρέπει να είναι δίκαιο και να ανταποκρίνεται στην αξία των μετοχών αυτών, καθώς και τους όρους καταβολής του. Για τον προσδιορισμό της αξίας το δικαστήριο μπορεί να διατάξει πραγματογνωμοσύνη, ενώ η τυχόν απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας διαμέσου της εξαγοράς λαμβάνεται ιδιαίτερα υπ' όψιν.

Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που πιθανολογείται ότι θα λάβουν οι ενάγοντες σε περίπτωση εκκαθάρισης της εταιρείας, το οποίο το δικαστήριο μπορεί να προσαυξήσει μέχρι είκοσι τοις εκατό (20%). Τέλος, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει τη λύση της εταιρείας, εάν η διατασσόμενη εξαγορά δεν ολοκληρωθεί εντός ορισμένης προθεσμίας, εξαιτίας πταίσματος του υπόχρεου σε εξαγορά. Και στην περίπτωση αυτή, η αγωγή για λύση της εταιρείας και η απόφαση που τη διατάσσει υπόκεινται σε διατυπώσεις δημοσιότητας.

6.2 Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρίας

Η εκκαθάριση μιας εταιρίας οποιασδήποτε μορφής είναι μια αρκετά πολύπλοκη διαδικασία που ακολουθεί συνήθως τη λύση της. Ο χρόνος διάρκειας της εκκαθάρισης είναι νομοθετημένος μόνο στις Α.Ε., αλλά μπορεί να επιμηκυνθεί σχεδόν επ' αόριστον αν τα συμφέροντα των μετόχων της επιβάλλουν κάτι τέτοιο. Σε όλες τις άλλες εταιρίες είναι απροσδιόριστος. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης και ανεξάρτητα από την ουσιαστική λειτουργία της, υπάρχουν αναλόγως του είδους της εκκαθαριζόμενης εταιρίας διάφορες τυπικές διαδικασίες οι οποίες αν δεν τηρηθούν μπορεί να εμπλέξουν τους εκκαθαριστές και όχι μόνο, σε περιπέτειες.

Ένας από τους λόγους λύσης μιας ανώνυμης εταιρείας όπως το πέρας της προβλεπόμενης από το καταστατικό διάρκειας της ή η έκλειψη του σκοπού για τον οποίον συστάθηκε, σαν αποτέλεσμα δεν έχει την άμεση εξαφάνιση της από το νομικό κόσμο. Η ΑΕ εξακολουθεί να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο και μετά την επέλευση της λύσης της, με μια σημαντική διαφορά η οποία αφορά τον σκοπό της Α.Ε. που πλέον μεταβάλλεται καθώς εισέρχεται στο στάδιο της εκκαθάρισης.

Τη διενέργεια των πράξεων εκκαθάρισης αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές, οι οποίοι αντικαθιστούν το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. (Με την τροποποίηση του άρθρου 49 του νόμου 2190/1920, με το νόμο 3604/2007, εισήχθησαν ορισμένες τροποποιήσεις στον τρόπο διενέργειας της εκκαθάρισης). Ειδικότερα οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτηση τους, που υποβάλλεται στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις εφαρμοζόμενες διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση.

Επιπλέον, καταργείται η εισαχθείσα με το Ν. 2339/1995 πενταετής διάρκεια της εκκαθάρισης, που είχε οδηγήσει σε παράδοξα αποτελέσματα, μεταξύ των οποίων και η διαγραφή από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών νομικών προσώπων των οποίων η εκκαθάριση δεν είχε ακόμη περατωθεί.

Για το λόγο αυτό αλλά και για να αποθαρρύνει τις ενδεχόμενες καθυστερήσεις στη διενέργεια των εκκαθαρίσεων, ο νόμος με την παρ. 6 του άρθρου 49 του Ν.2190/1920, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το αρ. 58 παρ.4 του Ν.3604/2007, προβλέπει σχέδιο περάτωσης της εκκαθάρισης, το οποίο υποχρεούται να παρουσιάσει ο εκκαθαριστής στους μετόχους, εφόσον η εκκαθάριση διαρκέσει πλέον της πενταετίας.

Συγκεκριμένα, εάν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί την πενταετία, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους

λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωση της. Τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις ή καταγγελία συμβάσεων ή ακόμα και τη σύναψη νέων.

Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει το πιο πάνω σχέδιο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, Εάν το σχέδιο εγκριθεί ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο περάτωσης. Στην περίπτωση κατά την οποία το σχέδιο δεν εγκριθεί ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορούν με αίτηση τους να ζητήσουν έγκριση από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, όχι όμως και να προσθέσει νέα που δεν προβλέπονται σε αυτό.

Γενικότερα οι κείμενες διατάξεις περί της εκκαθάρισης ΑΕ αποσκοπούν κατά πρώτο λόγο στην προστασία των εταιρικών δανειστών και κατά δεύτερο λόγο στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης στους μετόχους. Η προτεραιότητα που εξασφαλίζει ο νόμος στην προάσπιση των συμφερόντων των εταιρικών δανειστών, θέτοντας την ικανοποίηση αυτών ως τον κύριο σκοπό της εκκαθάρισης, έγκειται στο γεγονός, ότι οι μέτοχοι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη του νομικού προσώπου, λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα των ΑΕ. Εκ των ανωτέρω λόγων οι διατάξεις για την εκκαθάριση της ΑΕ είναι αναγκαστικού δικαίου και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός του σταδίου της εκκαθάρισης ή ο καθορισμός διαφορετικού τρόπου διακανονισμού των εκκρεμοτήτων των ανωνύμων εταιρειών.

Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, ρευστοποιούνται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της. Εξοφλούνται πρώτα όλες οι υποχρεώσεις της όπως οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές και άλλες λοιπές υποχρεώσεις. Στο τέλος ότι απομένει διανέμεται στους μετόχους. Η εκκαθάριση αρχίζει από τον ισολογισμό που ονομάζεται 'Αρχικός ισολογισμός εκκαθάρισης' και τελειώνει σε ισολογισμό που ονομάζεται 'Τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης'.

Για να μπει η Α.Ε. στο στάδιο της εκκαθάρισης θα πρέπει πρώτα το Διοικητικό Συμβούλιο να συγκαλέσει τους μετόχους σε Γενική Συνέλευση, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, την οποία αποφασίζεται η λύση και εκκαθάριση της Α.Ε. και, ο διορισμός εκκαθαριστών. Το πρακτικό αυτό υποβάλλεται στη διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου και δημοσιεύεται στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Στη συνέχεια, κοινοποιείται από το Υπουργείο Εμπορίου. Αποφασίζουν για την διάλυση της Α.Ε. το Υπουργείο Εμπορίου μαζί με το πρακτικό της Γενική Συνέλευσης, με βεβαίωση ενημερότητας από το οικείο επιμελητήριο και με συμπληρωμένο το έντυπο της δήλωσης μεταβολών υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέσα σε 30 μέρες από τη δημοσίευση. Καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της οικεία Νομαρχίας. Της απόφασης για τη λύση της εταιρείας και τη θέση αυτής στο στάδιο της εκκαθάρισης (άρθρο 36 παρ. 1 Ν. 2859/00). Συγχρόνως, μεταφέρονται στη Δ.Ο.Υ. και ακυρώνονται όλα τα θεωρημένα στοιχεία και εκδίδονται νέα με την προσθήκη της φράσης 'υπό εκκαθάριση' ή επαναθεωρούνται τα ίδια στοιχεία θέτοντας πάνω σ' αυτά με σφραγίδα τη φράση 'υπό εκκαθάριση'. Τα λογιστικά βιβλία ούτε αλλάζουν αλλά ούτε και επαναθεωρούνται. Η επιχείρηση θα φέρει στο εξής καινούργια σφραγίδα που θα φέρει επάνω την ένδειξη 'υπό εκκαθάριση' σε όλες τις δοσοληψίες της. Οι εκκαθαριστές μόλις διοριστούν από τη Γ.Σ. ενεργούν απογραφή και συντάσσουν τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης που δημοσιεύεται στο ΦΕΚ καθώς και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα και αν είναι εκτός Αθηνών και σε μία ημερήσια τοπική πολιτική εφημερίδα.

Υποβάλλεται δήλωση για τα κέρδη του ισολογισμού αυτού μέσα σε 4 μήνες και 10 μέρες κλπ σύμφωνα με το Ν. 2238/94. Στη συνέχεια, οι εκκαθαριστές διενεργούν όλες τις πράξεις που αφορούν την εκκαθάριση, δηλαδή πωλούν τα περιουσιακά στοιχεία της Α.Ε., εισπράττουν από πελάτες και από άλλα πρόσωπα τις απαιτήσεις της Α.Ε., εξοφλούν τους προμηθευτές και τις άλλες οφειλές της Α.Ε. κλπ. Αν η εκκαθάριση της Α.Ε. άρχισε π.χ. στις 20.3.07 και εφόσον εξακολουθεί και μετά τις 20.3.08, τότε η Α.Ε. έχει υποχρέωση να συντάξει με ημερομηνία 20.3.08 απογραφή, προσωρινό ισολογισμό, γενική εκμετάλλευση και αποτελέσματα χρήσης και όχι πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων. Αν η εκκαθάριση συνεχίζεται και ολόκληρο το δεύτερο έτος, τότε και πάλι με τη λήξη του δεύτερου αυτού έτους (20.3.09) συντάσσει απογραφή, προσωρινό ισολογισμό κλπ. Ν. 2238/94. Για τα αποτελέσματα αυτά υποβάλλεται δήλωση μέσα σε ένα μήνα και εγκρίνονται κανονικά από τη

Γ.Σ.. Στην έκθεση των εκκαθαριστών που υποβάλλεται προς τη Γ.Σ. για την έγκριση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να αναφέρονται και τα αίτια που παρεκώλυσαν το τέρμα της εκκαθάρισης

(Ν.2190/20). Ο ισολογισμός αυτός της εκκαθάρισης που συντάσσεται στο τέλος του έτους με 31.12 και τ' αποτελέσματα χρήσης που τον ακολουθούν δημοσιεύονται κανονικά στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες, δηλαδή όπως γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό της εκκαθάρισης.

Η Α.Ε. φαίνεται να λειτουργεί μόνο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης, όχι για να πραγματοποιεί αγοραπωλησίες. Όταν τελειώσει η εκκαθάριση και προτού γίνει η διανομή των αποτελεσμάτων και των κεφαλαίων στους μετόχους, συντάσσεται καινούργια απογραφή και ισολογισμός που ονομάζεται τελικός ισολογισμός. Ο ισολογισμός αυτός, τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν και η διάθεση των αποτελεσμάτων καθώς και η διάθεση των κεφαλαίων της Α.Ε. στους μετόχους, προτείνονται από τους εκκαθαριστές στη Γ.Σ. η οποία με τη σειρά της τα εγκρίνει. Ο τελικός ισολογισμός και τ' αποτελέσματα που τον συνοδεύουν δημοσιεύονται στο ΦΕΚ και στις άλλες εφημερίδες όπως κανονικά γίνεται και με τον αρχικό ισολογισμό. Στο πρακτικό των εκκαθαριστών και στο πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων που γίνεται για την έγκριση του τελικού ισολογισμού και της διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης, λαμβάνεται συνήθως και η απόφαση (για να μην γίνεται και άλλο πρακτικό) για την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. Η απόφαση αυτή για την παύση εργασιών στέλνεται στο Υπουργείο Εμπορίου και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ. Η οριστική παύση εργασιών για τις Α.Ε., θεωρείται η δημοσίευση τη πράξης λύσης τους στο ειδικό ΦΕΚ.

Σε περίπτωση υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών μετά από 30 μέρες (εκπρόθεσμα), επιβάλλεται το πρόστιμο του Ν. 2523/97 άρθρο 4 παρ. 1, δηλαδή πρόστιμο από 117,00ευρώ μέχρι και 1.170,00 ευρώ, περιοριζόμενο στο 1/3 κατά τη διοικητική επίλυση της διαφοράς. Στη συνέχεια, στέλνονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 30 μέρες από την οριστική παύση των εργασιών της Α.Ε. τα έξης στοιχεία: α) Η απόφαση του Υπουργείου Εμπορίου που αναφέρεται για τη διακοπή των εργασιών της Α.Ε. β) Ένα πρακτικό των εκκαθαριστών για το προϊόν της εκκαθάρισης. γ) Συμπληρωμένο το έντυπο παύσης Μ4 «Δήλωση Διακοπής Εργασιών» της Α.Ε. δ) Περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α. ή εκκαθαριστικό δήλωση του Φ.Π.Α. τέλους του έτους. ε) Δήλωση αν υπάρχουν αυτοκίνητα και στ) όλα τα στοιχεία για ακύρωση εκτός από τα βιβλία και στοιχεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό θα παρακολουθήσουμε τις λογιστικές δραστηριότητες μιας ΑΕ κατά τον μήνα Ιανουάριο (τον οποίο θα θεωρήσουμε ως μία λογιστική χρήση).

Η εταιρεία δραστηριοποιείται στον χώρο εμπορίας ηλεκτρικών ειδών και φέρει την επωνυμία « Θεοδοσόπουλος ΑΕ». Η λειτουργία της έλαβε χώρα την 1^η Ιανουαρίου 2011 και έχει έδρα την Πάτρα. Η διεύθυνση εγκατάστασης και λειτουργίας της εταιρείας είναι Περιβόλας 39, Πάτρα. Το κεφάλαιο της ΑΕ αποτελείται από 100000 μετοχές αξίας 2 ευρώ η μία. Το μετοχικό κεφάλαιο καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από τους ιδρυτές της εταιρείας οι οποίοι είναι οι εξής:

Θεοδοσόπουλος Γεώργιος 30000μτχ x 2 € = 60000
 Γρηγορίου Ιωάννης 30000μτχ x 2 € = 60000
 Πετράκος Νικόλαος 40000μτχ x 2 € = 80000

Εγγραφή σύστασης

ΚΩΔ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	01/11/11			
33	Χρεώστες Διάφοροι		200000	
33.03	Εταιρ.λογ κάλυψης κεφ			
33.03.00	Θεοδοσόπουλος	60000		
33.03.01	Γρηγορίου	60000		
33.03.02	Πετράκος	80000		
40	Μετοχικό κεφάλαιο			200000
40.02	Οφειλομενο μετοχ.κεφ.			
	Καλυψη ΜΚ			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33	Χρεώστες διαφοροι		200000	
33.04	Οφειλόμενο κεφαλ			
33.04.00	Θεοδοσόπουλος	60000		
33.04.01	Γρηγορίου	60000		
33.04.02	Πετράκος	80000		
33	Χρεώστες διάφοροι			200000
33.03	Εταιρ.λογ καλυψ			
	Μεταφορα σε οφειλομ			

Θα ακολουθήσει η κατάθεση των χρημάτων από τους μετόχους και επομένως η δημιουργία του ενεργητικού της Α.Ε. Αμέσως θα εξαληφθεί η απαίτηση της εταιρίας κατά των μετόχων, ενώ το Μ.Κ πλέον θα πάψει να είναι οφειλόμενο και θα μετατραπεί σε καταβεβλημένο

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	Χρηματικά Διαθεσιμα		200000	
38.00	Ταμείο	200000		
33	Χρεώστες διαφοροι			200000

33.04	Οφειλόμενο κεφαλ			
33.04.00	Θεοδοσόπουλος	60000		
33.04.01	Γρηγορίου	60000		
33.04.02	Πετράκος	80000		
	Καταθεση απο εταιρους			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40	Μετοχικό Κεφάλαιο		200000	
40.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο	200000		
40	Μετοχικό Κεφάλαιο			200000
40.00	Καταβλημένο κεφάλ	200000		
	Μεταφορά οφειλόμεν σε καταβλημένο			

Παρακάτω συνέβησαν τα ακόλουθα λογιστικά γεγονότα:

2/1/11 : πληρώθηκε φόρος συγκέντρωσης καφαλαίου 1% του μετοχικού κεφαλαίου στην Α'ΔΟΥ Πατρών καθώς και 100 ευρώ στο επιμελητήριο Πατρών

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	2/1/11			
16	Ασώματες ακιν/σεις		2100	
16.10	Έξοδα ίδρυσης			
16.10.00	Φόρος συγκέντρωσης	2000		
16.10.01	Έγγραφή στο επιμελ	100		
38	Χρηματικά διαθέσιμα			2100
38.00	Ταμείο	2100		
	Πληρωμή εξόδων ίδρυσης			

3/01/11: Η επιχείρηση αγόρασε με μετρητά έπιπλα γραφείου αξίας 15000 συν ΦΠΑ 23%, τιμολόγιο αγοράς Νο 58

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	3/01/11			
14	Έπιπλα κ λοιπ.εξοπλ		15000	
14.00	Έπιπλα	15000		
54	Υποχρεώς από φ-τ		3450	
54.00	ΦΠΑ	3450		
54.00.28	ΦΠΑ αγοράς παγίων			
38	Χρηματ.διαθέσιμα			18450
38.00	Ταμείο	18450		
	Αγορά επίπλων			

08/03/11: Η επιχείρηση αγόρασε με πίστωση 20 ηλεκτρικές κουζίνες προς 400€ από τον προμηθευτή Αθανασάτο συν ΦΠΑ 23%, ΤΔΑ Νο 35

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	08/03/11			
20	Εμπορεύματα		8000	
20.01	Αγορές χρήσης	8000		
20.01.00	Ηλεκτρ.κουζίνες			
54	Υποχρ.από φ-τ		1840	
54.00	ΦΠΑ	1840		
54.00.20	ΦΠΑ αγορών			
50	Προμηθευτές			9840
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	9840		
50.00.00	Αθανασάτος			
	Αγορά εμπορ, ΤΔΑ 35			

09/01/2011: πώληση 5 ηλεκτρικών κουζινών έναντι 800 € συν Φπα 23% στον πελάτη Χρήστου με πίστωση, ΤΔΑ 58

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	09/01/11			
30	Πελάτες		4920	
30.00	Πελάτες εσωτερικού	4920		
30.00.00	Χρήστου			
70	Πωλήσεις εμπορ/των			4000
70.00	Πωλήσεις εσωτερικ	4000		
70.00.00	Κουζίνες			
54	Υποχρ.από φ-τ			920
54.00	ΦΠΑ	920		
54.00.70	ΦΠΑ πωλήσεων			
	Πωληση εμπορ, ΤΔΑ 58			

11/01/11: Αγορά 8 ψυγείων προς 400 € το ένα συν ΦΠΑ 23% από τον προμηθευτή Σωτηρίου με συναλλαγματική Νο 18 πλέον τόκων 600€, με ΤΔΑ 61

ΚΩ Δ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	11/01/11			
20	Εμπορεύματα		3200	
20.01	Αγορές χρήσης	3200		
20.01.01	Ψυγεία			
54	Υποχρ.από φ-τ		736	
54.00	ΦΠΑ	736		
54.00.20	ΦΠΑ αγορών			
50	Προμηθευτές			3936

50.00	Προμηθευτές εσωτερ	3936		
50.00.01	Σωτηρίου			
	Αγορά εμπορ, ΤΔΑ 61			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	11/01/11			
50	Προμηθευτές		3936	
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	3936		
50.00.01	Σωτηρίου			
65	Τόκοι κ συν.εξοδα		600	
65.00	Τοκοι γραμμ,πλ			
51	Γραμμ. Πληρωτα			4536
51.00	Γραμμ.εσωτερικου	4536		
51.00.00	Σωτηρίου			
	Αποδοχή συν/κης Νο 18			

13/01/11; Η επιχείρηση αγόρασε 20 πλυντήρια αντί 300 € ανά τεμάχιο συν ΦΠΑ 23% από τον προμηθευτή Σωτηρίου τον οποίο και εξόφλησε με ισόποση επιταγή Νο 1

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	13/01/11			
20	Εμπορεύματα		6000	
20.01	Αγορές χρήσης	6000		
20.01.02	Πλυντήρια			
54	Υποχρ.από φ-τ		1380	
54.00	ΦΠΑ	1380		
54.00.20	ΦΠΑ αγορών			
50	Προμηθευτές			7380
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	7380		
50.00.01	Σωτηρίου			
	Αγορά εμπορ, ΤΔΑ 62			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	13/01/11			
50	Προμηθευτές		7380	
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	7380		
50.00.01	Σωτηρίου			
53	Πιστωτές Διάφοροι			7380
53.90	Επιταγές πληρωτ.	7380		
53.90.00	Σωτηρίου			
	Επιταγη πληρωτα N 1			

13/01/11 : πώληση με μετρητά 3 ψυγείων έναντι 1200 € το ένα συν ΦΠΑ 23% στον πελάτη Χρήστου

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	13/01/11			

30	Πελάτες		4428	
30.00	Πελάτες εσωτερικού	4428		
30.00.00	Χρήστου			
70	Πωλήσεις εμπορ/των			3600
70.00	Πωλήσεις εσωτερικ	3600		
70.00.00	Κουζίνες			
54	Υποχρ.από φ-τ			828
54.00	ΦΠΑ	828		
54.00.70	ΦΠΑ πωλήσεων			
	Πωληση εμπορ,ΤΔΑ 52			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	13/01/11			
38	Χρηματικά Διαθέσιμα		4428	
38.00	Ταμείο	4428		
30	Πελάτες			4428
30.00	Πελάτες εσωτερικού	4428		
30.00.00	Χρήστου			
	Εισπραξη από πωλησ			

15/01/11: η επιχειρηση εξόφλησε την συναλγματικη Νο 61

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	15/01/11			
51	Γραμμ. Πληρωτα		4536	
51.00	Γραμμ.εσωτερικου	4536		
51.00.00	Σωτηρίου			
38	Χρηματικά Διαθές			4536
38.00	ταμείο	4536		
	Εξόφληση συναλλαγ			

15/01/11: η επιχείρηση αγόρασε φορτηγό αυτοκίνητο αξίας 20000 συν ΦΠΑ 23% το ½ μετρητοίς και το υπόλοιπο με επιταγή Ν 2

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	15/01/11			
13	Μεταφορικά μέσα		20000	
13.02	Φορτηγά	20000		
54	Υποχρεως από φ-τ		4600	
54.00	ΦΠΑ	4600		
54.00.28	Φπα αγορών παγίων			
38	Χρηματικα διαθεσιμα			12300
38.00	Ταμείο	12300		
53	Πιστωτές διάφοροι			12300
53.90	Επιταγες πληρωτες	12300		
	Αγορά φορτηγού			

16/01/11: η επιχείρηση πούλησε 4 ψυγεία αντί 1200 € και 15 πλυντήρια αντί 950 € συν ΦΠΑ 23% στον πελάτη Νικολάου με συνναλαγματική Ν 59 πλέον τόκων 1500

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	16/01/11			
30	Πελάτες		23431	
30.00	Πελάτες εσωτερικού	23431		
30.00.02	Νικολάου			
70	Πωλήσεις εμπορ/των			19050
70.00	Πωλήσεις εσωτερικ			
70.00.01	ψυγεία	4800		
70.00.02	πλυντήρια	14250		
54	Υποχρ.από φ-τ			4381
54.00	ΦΠΑ	4381		
54.00.70	ΦΠΑ πωλήσεων			
	ΤΔΑ 68			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	16/01/11			
31	Γραμματια εισπρακτ		24931	
31.00	Γραμμ στο χαρτοφυλ	24931		
31.00.01	Νικολάου			
30	Πελάτες			23431
30.00	Πελάτες εσωτερικού	23431		
30.00.02	Νικολαου			
76	Εσοδα κεφαλαίων			1500
76.02	Τόκοι γραμματ εισπ			
	Συναλλαγ Ν59			

19/01/11:η επιχειρηση πούλησε 12 κουζίνες αντι 1100€ συν ΦΠΑ 23% στον πελάτη Νικολάου και ο διακανονισμός θα γίνει ως εξης: το ½ μετρητοίς και το υπόλοιπο με πίστωση, ΤΔΑ Ν62

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	19/01/11			
30	Πελάτες		16236	
30.00	Πελάτες εσωτερικού	16236		
30.00.02	Νικολάου			
70	Πωλήσεις εμπορ/των			13200
70.00	Πωλήσεις εσωτερικ	13200		
70.00.00	κουζίνες			
54	Υποχρ.από φ-τ			3036
54.00	ΦΠΑ	3036		
54.00.70	ΦΠΑ πωλήσεων			
	ΤΔΑ Ν62			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	19/01/11			
38	Χρηματικά διαθέσιμα		8118	
38.00	Ταμείο	8118		
30	Πελάτες			8118
30.00	Πελάτες εσωτερικού	8118		
30.00.02	Νικολάου			
	Εισπραξη απο τον πελατη Νικολαου			

21/01/11: εξόφληση του λογαριαμου ΟΤΕ 100€ συν ΦΠΑ 23% με απόδειξη Ν12

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	21/01/11			
62	Παροχές τρίτων		100	
62.03	ΟΤΕ	100		
54	Υποχρ. από φ-τ		23	
54.00	ΦΠΑ	23		
54.00.29	ΦΠΑ δαπανών			
38	Χρηματικά διαθέσιμα			123
38.00	Ταμείο	123		
	Πωρωμη ΟΤΕ αποδειξη Ν			

22/01/11: κατάθεση μετρητών 9000 σε λογαριασμό όψεως στην Αγροτική Τράπεζα

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	22/01/11			
38	Χρηματ. Διαθέσιμα		9000	
38.03	Καταθέσεις όψεως	9000		
38.03.00	Αγροτική Τράπεζα			
38	Χρηματ. διαθέσιμα			9000
38.00	Ταμείο	9000		
	Καταθεση στην Αγροτ. Τράπεζα			

23/01/11: αγορά 30 τηλεοράσεων 200€ ανά τεμαχίο συν ΦΠΑ 23% το ½ μετρητοίς και το υπόλοιπο με πίστωση από τον προμηθευτή Σωτηρίου, ΤΔΑ 67

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	23/01/11			
20	Εμπορεύματα		6000	
20.01	Αγορές χρήσης	6000		
20.01.03	τηλεοράσεις			
54	Υποχρ. από φ-τ		1380	
54.00	ΦΠΑ	1380		
54.00.20	ΦΠΑ αγορών			
50	Προμηθευτές			7380
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	7380		
50.00.01	Σωτηρίου			
	Αγορά εμπορ, ΤΔΑ 67			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	23/01/11			
50	Προμηθευτές		3690	
50.00	Προμηθευτές εσωτερ	3690		
50.00.01	Σωτηρίου			
38	Χρηματ.Διαθέσιμα			3690
38.00	ταμείο	3690		
	Πληρωμή σε προμηθευτη			

26/01/11: πωληση 25 τηλεοράσεων αντι 1000 € ανά τεμάχιο συν ΦΠΑ 23% μετρητοίς στον πελάτη Νικολάου, ΤΔΑ Ν 71

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	26/01/11			
30	Πελάτες		30750	
30.00	Πελάτες εσωτερικού			
30.00.02	Νικολάου			
70	Πωλήσεις εμπορ/των			25000
70.00	Πωλήσεις εσωτερικ	25000		
70.00.0ο	κουζινες			5750
54	Υποχρ.από φ-τ			
54.00	ΦΠΑ	5750		
54.00.70	ΦΠΑ πωλήσεων			
	ΤΔΑ Ν71			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	26/01/11			
38	Χρηματ.Διαθέσιμα		30750	
38.00	Ταμείο	30750		
30	Πελάτες			30750
30.00	Πελάτες εσωτερικού	30750		
30.00.02	Νικολάου			
	Είπραξη από πελάτη			

26/1/11: πραγματοποιήθηκε διαφημιστική δαπάνη 200 € συν ΦΠΑ 23% με ΤΠΥ Ν18, μετρητοίς

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	26/01/11			
64	Διάφορα έξοδα		200	
64.02	Έξοδα προβολ.κ διαφ	200		
54	Υποχρ.από φ-τ		46	
54.00	ΦΠΑ	46		
54.00.29	ΦΠΑ δαπανών			
38	Χρηματ.Διαθέσιμα			246
38.00	Ταμείο	246		
	ΤΠΥ Ν18			

29/01/11: πληρωμή λογιστή 800€ συν ΦΠΑ 23%, αποδειξη πληρωμής N133

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	29/01/11			
61	Αμοιβές κ έξοδα τρ		800	
61.00	Αμοιβ ελευθ.επαγγελ	800		
54	Υποχρ απο φ-τ		184	
54.00	Φπα			
54.00.29	Φπα δαπανών			
38	Χρηματ.διαθεσιμα			984
38.00	Ταμείο	984		
	Πληρωμη λογιστη, αποδειξ N133			

30/01/11: ειπραξη από μεσιτικά 1000 συν ΦΠΑ 23%, ΤΠΥ N5

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38	Χρηματ.Διαθεσιμα		1230	
38.00	Ταμείο	1230		
75	Εσοδα παρομ.ασχολ.			1000
75.02	Προμηθειες-μεσιτειες	1000		
54	Υποχρεωσ.απο φ-τ			230
54.00	ΦΠΑ	230		
54.00.79	ΦΠΑ λοιπών εσόδων			
	Ειπραξη απο μεσιτ. ΤΠΥ N5			

30/01/11/: πληρώθηκε προστιμο στο ΙΚΑ 1000€

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	30/01/11			
81	Εκτακτα αποτελεσμ		1000	
81.00	Εκτακτα εξοδα			
81.00.00	Πρόστιμα κ προσαυξ	1000		
38	Χρηματικά διαθεσιμα			1000
38.00	Ταμείο	1000		
	Πληρωμη προστιμου			

31/01/11: διαπιστώθηκε ελλειμμα στο ταμείο 1000

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	31/01/11			
81	Εκτακτα αποτ/τα		1000	
81.01	Εκτακτ.ζημιες	1000		
38	Χρηματικά διαθέσιμα			1000
38.00	Ταμείο	1000		
	Ελλειμμα ταμειου			

Στο τέλος του κάθε έτους (που εμείς εδώ θεωρούμε τον Ιανουάριο ως μια χρήση) γίνεται και ο υπολογισμός των αποσβέσεων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Έστω ότι τα ποσοστά για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης για το έτος 2011 είναι τα εξής :

- 20% ποσοστό απόσβεσης για το λογαριασμό :14 έπιπλα κ λοιπός εξοπλισμός
- 15% ποσοστό απόσβεσης για το λογαριασμό:13 μεταφορικά μέσα.
- ο λογαριασμός 16.10 έξοδα ίδρυσης κ α' εγκατάστασης αποσβένεται τμηματικά και ισόποσα σε 10 έτη.

Ετήσια απόσβεση μεταφορικών μέσων : $20000 \times 15\% = 3000$

Ετήσια απόσβεση επίπλων : $15000 \times 20\% = 3000$

Ετήσια απόσβεση ασώματων ακίνητοποιήσεων : $2100 / 10 \text{ ετη} = 210$

Η εγγραφή απόσβεσης είναι:

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
	31/01/11			
66	Αποσβέσεις παγίων Στοιχ ενσωμ στο λ.κ		6210	
66.03	Αποσβ μεταφ.μεσων			
66.03.02	Αποσβ φορτηγών	3000		
66.04	Αποσβ.επίπλων			
66.04.00	Αποσβ.γραφείων	3000		
66.05	Αποσβ.ασωμ.ακινήτ			
66.05.10	Αποσβ.εξοδων ιδρυσ	210		
13	Μεταφορικά μέσα			3000
13.99	Αποσβ/να μετ.μεσα			
13.99.02	Αποσβ/να φορτηγα	3000		
14	Έπιπλα και λοιπ.εξοπ			3000
14.99	Αποσβ/να έπιπλα			
14.99.00	Αποσβ/να γραφεία	3000		
16	Ασώματες ακινήτοπ			210
16.99	Αποσβ/νες ασωμ.ακιν			
16.99.10	Αποσβ.εξοδα ιδρυσ	210		
	Λογισμός αποσβες			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
80	Γενική εκμετ/ση		31110	
80.00	Λογαριασμός γενικής Εκμεταλλεύσης	31110		
20	Έμπορεύματα			23200
20.01	Αγορές χρήσης			
20.01.00	Κουζίνες	8000		
20.01.01	ψυγεία	3200		
20.01.02	Πλυντήρια	6000		
20.01.03	Τηλεοράσεις	6000		
61	Αμοιβές και εξ τρίτων			800
61.00	Αμοιβ κ έξοδα ελευθερ επαγγελματιών	800		
62	Παροχές τρίτων			100

62.03	Τηλεπικοινωνίες	100		
64	Διαφορά εξοδα			200
64.02	Εξοδα προβολής	200		
65	Τόκοι και συν.εξοδα			600
65.06	Τόκοι	600		
66	Αποσβέσεις παγίων Στοιχ ενσωμ στο λ.κ			6210
66.03	Αποσβ μεταφ.μεσων			
66.03.02	Αποσβ φορητών	3000		
66.04	Αποσβ.επίπλων			
66.04.00	Αποσβ.γραφείων	3000		
66.05	Αποσβ.ασωματ.ακινήτ			
66.05.10	Αποσβ.εξοδων ιδρυσ	210		
	Χρέωση της γεν.εκμ/σης			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
20	Εμπορεύματα		4100	
20.00	Αποθεματα (τελους)			
20.00.00	Κουζινες	1200		
20.00.01	Ψυγεια	400		
20.00.02	Πλυντηρια	1500		
20.00.03	Τηλεορασεις	1000		
70	Πωλησεις εμπορ/των		64850	
70.00	Πωλησεις εσωτερικου	64850		
75	Εσοδα παρεπομ.ασχολ		1000	
75.02	Προμηθειες-μεσιτειες	1000		
76	Εσοδα κεφαλαιων		1500	
76.02	Τόκοι γρ/των εισπρακ	1500		
80	Γενική εκμ/ση			71450
80.00	Λογαρ.γεν.εκμ/σης	71450		
	Πιστωση της γενικής Εκμετ/σης			
ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
80	Γενική εκμετάλλευση		40340	
80.00	Λογαρ.γεν/εκμ/σης	40340		
80	Γενική εκμεταλλευση			40340
80.01	Μικτό αποτέλεσμα	40340		
	Μεταφορά οργανικού Κέρδους στο μικτό Αποτέλεσμα			

Τα έξοδα της ομάδας 6 επιβαρύνουν κατά 60% την διοικητική λειτουργία και κατά 40 % την λειτουργία διάθεσης.

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
80	Γενική εκμετάλλευση		8710	
80.02	Εξοδα μη προσδιοριστ			
80.02.00	Διοικητική λειτουργία	4826		
80.02.02	Λειτουργία διάθεσης	3284		

80.02.03	Χρηματοοικον.λειτουργ	600		
80	Γενική εκμτ/λευση			8710
80.01	Μικτό αποτέλεσμα			
	Μεταφορά εξόδων μη προσδιορ. στο μικτό αποτέλεσμα			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
80	Γενική εκμετάλλευση		2500	
80.01	Μικτό αποτέλεσμα	2500		
80	Γενική εκμετάλλευση			2500
80.03	Εσοδα μη προσδιοριστ			
80.03.00	Άλλα εσοδα εκμεταλλ	1000		
80.03.00	Πιστωτικοί τόκοι	1500		
	Μεταφορά εσόδων μη Προσδιοριστικών στο Μικτό αποτέλεσμα			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
86	Αποτέλ/τα χρήσης		10710	
86.00	Αποτέλ/μα εκμ/σης			
86.00.02	Εξοδα διοικ.λειτουργ	4826		
86.00.04	Εξοδα λειτ.διάθεσης	3284		
86.01.06	Χρεωστικοί τόκοι	600		
86.02.07	Εκτακτα εξοδα	1000		
86.02.08	Εκτακτες ζημίες	1000		
80	Γενική εκμετάλλευση			8710
80.02	Εξοδα μη προσδιοριστ	8710		
80.02.00	Διοικητική λειτουργία	4826		
80.02.02	Λειτουργία διάθεσης	3284		
80.02.03	Χρηματοοικον.λειτουργ	600		
81	Εκτ. Και ανοργ.αποτ			2000
81.00	Εκτακτα εξοδα	1000		
81.02	Εκτακτες ζημιες	1000		
	Χρεωση του λογαρ.86			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
80	Γενική εκμετάλλευση		49050	
80.01	Μικτό αποτέλεσμα	46550		
80.03	Εσοδα μη προσδιοριστ	2500		
80.03.00	Άλλα εσοδα εκμεταλλ	1000		
80.03.00	Πιστωτικοί τόκοι	1500		
86	Αποτελεσματα χρήσης			49050
86.00	Αποτ/μα εκμ/σης			
86.00.00	Μικτό αποτέλεσμα	46550		
86.00.01	Αλλα εσοδα εκμ/σης	1000		
86.01	Χρημ/κα αποτ/τα	1500		
86.01.03	Πιστωτικοί τόκοι	1500		
	Πίστωση του λογαρ.86			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
86	Αποτελέσματα χρήσης		38340	
86.00	Αποτ/τα εκμ/σης	38340		
86	Αποτελέσματα χρήσης			38340
86.99	Καθαρο αποτ/μα χρήσης	38340		
	Εξαγωγή καθαρού Κέρδους ως αποτ/μα χρήσης			

Στο σημείο αυτό θα κάνουμε την διανομή κερδών χρήσης σύμφωνα με τους υποχρεωτικούς λόγους διανομής των κερδών σε μια ΑΕ:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	38340
Μειον ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜ.ΧΡΗΣΗΣ	0
Μειον ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΕΙ	0
Μειον ΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	0
Συν ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖ.ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ	1000
= ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΑ ΚΕΡΔΗ	39340
Μειον ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (25%)	9835
= ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ	29505

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΗΣ	38340
Μειον ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	0
Μειον ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	9835
= ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	28505
Μειον ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ(5%)	1425
= ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗ	27080
Μειον Α΄ΜΕΡΙΣΜΑ	12000
= ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟ	15080

Υπολογισμός Α΄μερίσματος: είναι το μεγαλύτερο ποσό ανάμεσα στα εξής:

- $6\% \times \text{καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο} = 6\% \times 200000 = 12000$
- $35\% \times \text{υπολοίπου κερδών} = 35\% \times 27080 = 9478$

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
86	Αποτελέσματα χρήσης		38340	
86.99	Καθαρο αποτ/μα χρήσης	38340		
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ			38340
88.00	Κέρδη προς διάθεση	38340		
	Μεταφορά κέρδους Στα αποτε/τα Προς διάθεση			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ		38340	
88.00	Κέρδη προς διάθεση	38340		
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ			38340
88.99	Καθαρά κέρδη προς Διάθεση	38340		
	Μεταφορά στα καθαρά κέρ			
	προς διαθεση			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ		9835	
88.08	Φορος εισοδήματος	9835		
54	Υποχρεώσεις απο φ-τ			9835
54.07	Φόρος εισοδήματος			
	Εμφανιση φόρου εισοδ			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ		9835	
88.99	Καθαρά κέρδη προς Διάθεση	9835		
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ			9835
88.08	Φορος εισοδήματος	9835		
	Κάλυψη φόρου εισοδη			
	Ματος από τα καθαρά			
	κέρδη			

ΚΩΔ.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΒΟΗ/ΚΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
88	Αποτελέσματα προς διάθεσ		28505	
88.99	Καθαρά κέρδη προς Διάθεση	28505		
41	Διαφορες αναπροσαρμ - αποθεματικά			1425
41.02	Τακτικό αποθεματικό	1425		
42	Αποτελέσματα εις νεο			15080
42.00	Υπόλοιπο κερδών εις Νεό	15080		
53	Πιστωτες διαφοροι			12000
53.00	Α΄μέρισμα			
	Διανομή κερδών			

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Εφραιμίδης, Φίλης (2003) Λογιστική Εταιρειών, Αθήνα
2. Θάνος, Κιόχος, Παπανικολάου, (2002) Χρηματοδότηση των Επιχειρήσεων Αθήνα
3. Νεγκάκης (2006) Λογιστική Εταιρειών, Θεσσαλονίκη
4. Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη (2007) Συστάσεις- Μετατάξεις- Μετατροπές- Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις- Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων, Θεσσαλονίκη
5. Καραγιάννης, Καραγιάννης, Καραγιάννη (2006) Φορολογικά- Φοροτεχνικά Θεσσαλονίκη
6. Παπαδέας, (2008) Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων με ΦΠΑ & ΕΓΛΣ Θεσσαλονίκη
7. Σταυρόπουλος, (2005) Ελεγκτική Θεσσαλονίκη
8. Σταυρόπουλος, Βαζακίδης, Τσοπόγλου (2004) Χρηματοοικονομική Λογιστική Λογιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκη
9. Καραγιάννης Ι. Δημήτριος, Καραγιάννης Δ. Ιωάννης, Καραγιάννης Δ. Αικατερίνη, Συστάσεις – Μετατάξεις – Μετατροπές – Συγχωνεύσεις – Απορροφήσεις – Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων, Θεσσαλονίκη 2007
- 10) Παπαδάτου Θεοδώρα, Η λογιστική των Εμπορικών Εταιρειών, Εκδόσεις Σταμούλη

Ηλεκτρονικές σελίδες

1. www.gge.gr
2. www.el.wikipedia.org
3. www.epixeite.duth.gr
4. www.union.gr
5. www.kathimerini.gr
6. www.taxheaven.gr
7. www.gsis.gr